

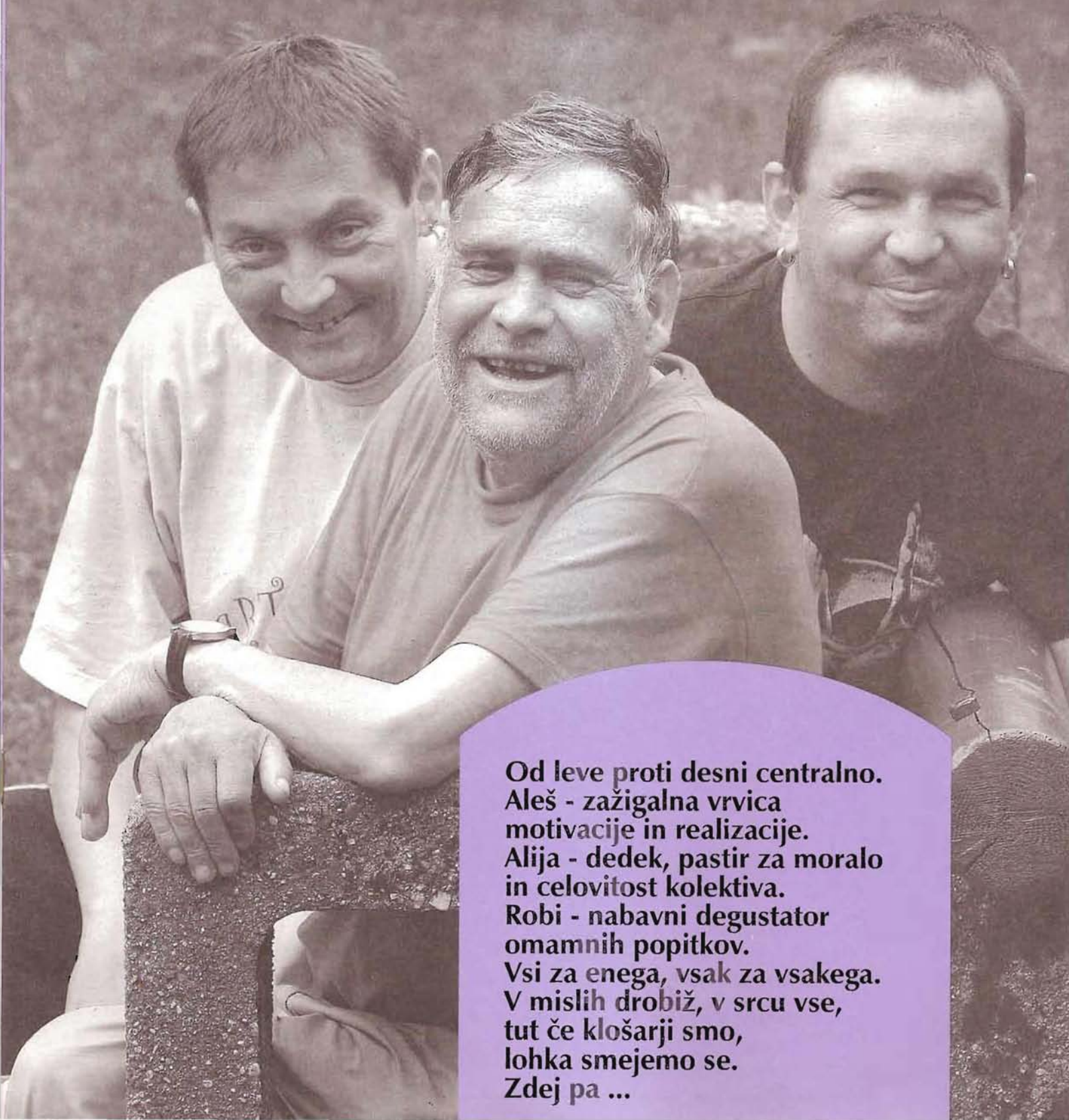
Cena **1€**, polovico dobi prodajalec

Kralji ulice

Prvi slovenski časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

16

julij/avgust 2007

Od leve proti desni centralno.
Aleš - zažigalna vrstica
motivacije in realizacije.
Alija - dedek, pastir za moralo
in celovitost kolektiva.
Robi - nabavni degustator
omamnih popitkov.
Vsi za enega, vsak za vsakega.
V mislih drobiž, v srcu vse,
tut če klošarji smo,
lohka smejemo se.
Zdej pa ...

KAZALO

Uvodnik	3
To sem jaz	3
Brezdomec	4
Kranjski Janez android in električne ovce	4
Mentorstvo in družabništvo	6
THC odvisnik	8
Razstava	10
Pisma bralcev	11
Tatoo zgodba	11
Delikatna stvar	12
Dogodki	14
Dnevnik lopova	16
Gostujoči kolumnist	17
Sol & Koper	18
Mednarodna deklaracija cestnih časopisov	19
Božji ping pong	20
Izza rešetk	21
Pogled s strani	22
Izven konteksta	23
Delo s cestnimi otroki v Gomi	24
Maribor naj živi	25
Gogijeva kolumna	25
Nekaj cestnih	26
Pet korakov	27
Kralj & kraljica	27
Brezplačne prireditve	28
Ulični horoskop	28
Oglasna deska	29
Razvedrilo	30

KRALJI
ULICE

vsi drugačni
vsi enakopravni

Slovenija je s 1. majem 2004 postala članica Evropske unije. Ta publikacija je prejela finančno podporo programa, s katerim želi slovenska vlada prispevati k obveščenosti, razumevanju in javni razpravi o članstvu v EU ter o vseh posledicah članstva za življenje slovenskih državljanov in državljanek. Program obveščanja izvaja Urad vlade za komuniciranje. Vaša vprašanja so vedno dobrodošla na evrofonu 080 2002, v evronabiralniku, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana, na elektronskem naslovu evrofon@gov.si in na domači strani <http://evropa.gov.si>, kjer so vam na voljo tudi informacije.

Urednica: Špela Razpotnik

Namestnika urednice (na porodniškem):
Bojan Dekleva in Maja Vižintin

Uredniški odbor: Luna Jurančič Šribar,
Alenka Lamovšek, Gregor B. Hann,
Tomislav Gruden, Maruša Bertonecelj

Sodelavci uredništva: Toni Meško, Tanja
Vuzem, Maja Kozar, Bojan Kuljanac,
Andrej Mesarič, Urban Tarman

Oblikovanje: Daniel Novosel

Lektoriranje: Urša Čehovin, Matilda M.
Dobro, Maruša Bertonecelj

Ilustracije: Nik Knez, Damjan Majkič,
Tjaša Žurga, Jurij Novak

Fotografija na naslovnici: Jaka Adamič,
Dnevnik

Tisk: Tiskarna Vovk

Izdajatelj: Društvo Kralji ulice

ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je
cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije je v
Sloveniji 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva: Društvo Kralji ulice,
Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana.

Telefon: 059 022 503 Fax: 059 022 504

E-mail: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne
prispevke: 05100-8012105010 odprt pri
ABanki Vipava d.d.

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev ter da bi postal redni, mesečno izhajajoči časopis, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice.

Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!

Zbiranje prispevkov ZA PONATIS ČASOPISA ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo -- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- Urad za mladino -- Urad Vlade za komuniciranje.

Od januarja 2007 so Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

www.street-papers.org

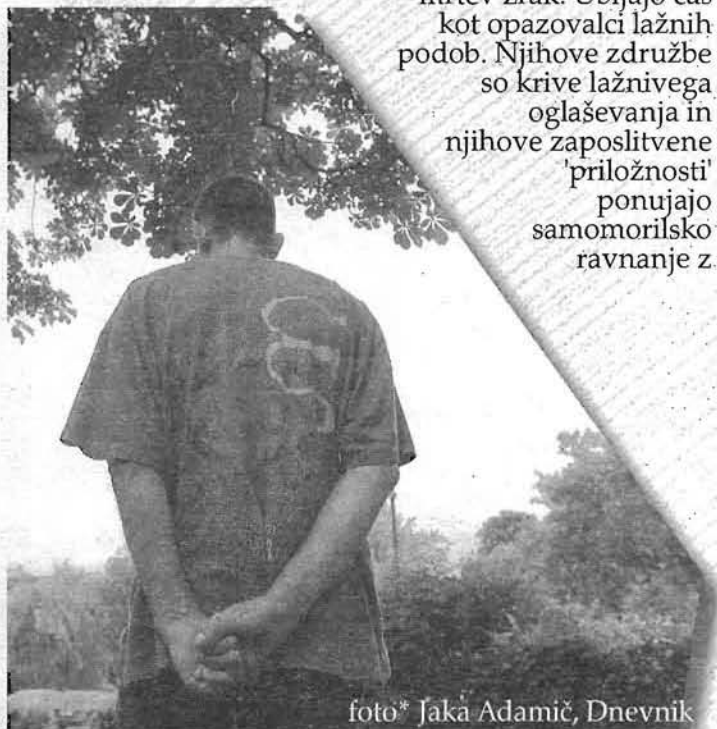
Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Zadnjič sem se zbudil in očitno nisem vedel, kaj naj počnem. Bil sem v najboljšem stanju, da sprejem nekaj novega, nakar se mi je zaupal neznanec s tako silino, da sem ga moral poslušati. Tole je bilo njegovo sporočilo:

»Živ v deželi mrtvih. Jejo mrtvo hrano z lažnimi zobmi. Njihove zgradbe imajo lažne fasade in njihove RTV postaje oddajajo mrtev zrak. Ubijajo čas kot opazovalci lažnih podob. Njihove združbe so krive lažnivega oglaševanja in njihove zaposlitvene 'priložnosti' ponujajo samomorilsko ravnanje z

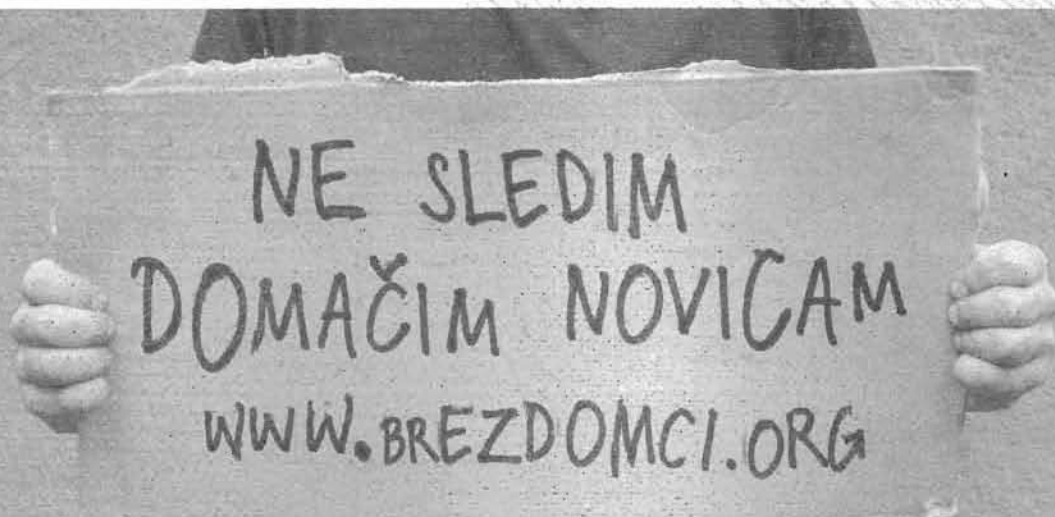
zaposlenimi, smrtonosen dolgčas in fatalno napačno načrtano življenjsko pot; zahtevajo roke, normo, hočejo, da si postavimo šotor v kampu mrtvih. Ali naj mrtvi konec opravičuje sredstva? Naseljujejo mrtva mesta in počno lažne gibe, v resnici sploh ne gredo nikamor, trgujejo dan za dnem na isti poti obupa. Celo njihov zrak je klimatiziran. Hočejo, da bi dal svoje življenje za njihove dežele, za njihovo religijo, za njihovo ekonomijo in me pustijo samo z ... Njihov sistem je organiziran kot umetna inteligenca in nas oskrbuje samo z navidezno resničnostjo. Njihova kultura te bo pribila ob tla in zdolgočasila do smrti, njihov življenjski stil je brez življenja, njihova eksistenca je večna blokada. Vse v zvezi z njimi je mrtvo ali lažno. Edina stvar, ki je neznosna, je, da lahko prenesemo karkoli. Kdaj bomo vsi zahtevali več? To je boj za življenje, za resnično življenje. Bori se z vsemi sredstvi za svoje življenje, življenje je resnično!«

In tako sem se odločil, da postanem prostovoljec in si tako osmislim svoje življenje. Živim lahko smo tako, da sem srčen in srečen, srečo pa si najlažje najdem tako, da pomagam drugim. S tem v resnici najbolj pomagam samemu sebi!

foto* Jaka Adamič, Dnevnik

Sem začasno izgubljeni volk, ki išče svoje krdelo, pa ga ne najde. Še pred kratkim sem bil v rednem delovnem razmerju za nedoločen čas, potem pa se je usoda precej grdo poigrala z mano – čez noč sem ostal brez vsega, zaradi česar sem utrpel naporne duševne posledice in kmalu nisem bil več zmožen za delo. Nesreča je bila take narave, da je nisem mogel deliti z nikomer, zato pa mi tudi nihče ni mogel pomagati. Po izgubi službe sem torej začel »pavzirati« in navezovati stike z ljudmi, ki so že bili vključeni v projekt društva Kralji ulice. Spoznal sem se s člani uredništva in sčasoma so me povabili k sodelovanju. Kot »izgubljenemu volku« sem »na poti skozi džunglo« doživel veliko zanimivih dogodivščin, ki sem jih v obliki zgodb z veseljem začel deliti z bralci tega časopisa. Še vedno upam, da bom našel svoje krdelo in poskušal spet »normalno« zaživeti. Hvaležen sem uredništvu za vso pomoč in sodelovanje. Upam, da bo trajalo še naprej – v vsakem primeru! Hvaležen pa sem seveda tudi vam, bralcem našega časopisa, za podporo in vam želim še naprej tako odprtega duha!

Beseda, ki jo slišimo vse pogosteje, beseda, ki je vedno bolj prisotna v našem življenju. Vem, da je bilo na to temo napisanih že ogromno študij, člankov in raznih preučevanj, vendar menim, da je potrebno besedo *brezdomec* in njen pomen sprejeti drugače kot v ne tako daljni preteklosti. Razloge za to gre iskati v sprejemljivosti družbe glede tega pojava, vedno večji in pestrejši pomoči različnih društev in ustanov ter kompleksnejši sestavi ljudi, ki jih zajema ta pojem.

Tudi sam sem se osebno srečal s tako imenovanim življenjskim stilom brezdomca. Kot sem opazil in razmišljal, so brezdomci širok pojem, vsekakor širši kot recimo pred 50 leti. V tej besedi najdemo klošarje, alkoholike, narkomane, pobegle od domov, ženske iz materinskih domov ... in še bi lahko koga našteali. Vsem je skupno to, da nimajo svoje strehe nad glavo in so tako rekoč prepuščeni ulici, njenim zakonom ter v zadnjem času vse pestrejši in odločilno pomembni pomoči raznih društev za pomoč. Kot sem se uspel pogovoriti z brezdomci, ki so na cesti že več kot 20 let in so naučeni pravil ulice, sem izvedel, da včasih ni bilo toliko raznih društev in ustanov, ki bi pomagali brezdomcem. Sedaj le-ti ponujajo različne oblike pomoči, kot so: vsakodnevni topli obrok, tuširanje, britje, prenočišče, brezplačno zdravstveno oskrbo, legalno služenje denarja z dobro sprejetim časopisom Kralji ulice, brezplačno deljenje oblačil in obutve, preživljanje časa v dnevnih centrih, igranje nogometa, učenje osnov računalništva itd.

Kot vidimo, je pestrost pomoči zadostna, vprašanje je le, kako se brezdomec uspe znajti v tem svetu, čeprav lahko brez problema rečem, da se da s pomočjo vseh društev in ustanov preživeti in postaviti nazaj na svoje noge ter spet začeti tako rekoč normalno življenje.

Tudi družba je v zadnjem času vse bolj seznanjena in dovzetnejša za brezdomce, predvsem na račun informiranja javnosti. Kot verjetno tudi sami veste, lahko vsak izmed nas enkrat pade na dno, postane brezdomec in je odvisen od pomoči drugih, in zadošča je že malo, da se spet pobere in postavi na noge. Kot pravi eden mojih najljubših pregovorov: ni važno, kolikokrat padeš, važno je, kolikokrat se pobereš. Vso srečo vsem brezdomcem sveta, saj le-ta v veliki meri igra pomembno vlogo.

Veliko informacij glede brezdomcev in brezdomstva lahko najdete na spletnih naslovih www.brezdomec.si ter www.kraljiulice.org.

In še ocvirek iz Slovenski novic (1. 3. 07), kjer je na sredini velik članek z naslovom **Reprezentanca brez doma**, ki govori o igranju za reprezentanco brezdomcev v nogometu za svetovno prvenstvo brezdomcev, ki bo julija na Danskem: »Fuzbalski bogataši Slovenijo v svetu sramotijo, nas bodo proslavili vsaj klošarji!«

avtor* Črtomir Clonsky

Kranjski Janez android in električne ovce

Nekoč je v deželi na sončni strani Alp živel kranjski android, Janez po imenu. Visoko v hribih je pasel svoje električne ovce. Na zelenih pašnikih so ovce mirno prežvekovale travo, android-pastirček pa jim je igral na piščal. Janez, ducat belih ovac in ena črna so živeli v slogi. Vsako jutro ob zori jih je peljal na pašo in jim na piščal igral njihovo priljubljeno melodijo. Zvečer ob sončnem zatonu pa jih je zopet peljal v stajo. Nekega dne pa so se mu ovce uprle, ker jim trava ni več prijala ... Črna ovca je nezadovoljno blejala: »Mee, mee, mee«. Pastir je pričel igrati drugo pesem, ki črni ni bila všeč. In zato je nenadoma skočila nanj. Hop! - in odgriznila mu je kibernetske testise. Pastirček pa je spustil solze in prenehal igrati. Od takrat naprej ni nikoli več igral, žalostne električne ovčice pa se niso nikoli več pasle in so le zavijale v nebo: »Mee, mee, mekekee.«

Nauk ZF-basni: NOBENA AVTORITETA NI SVETA.

izkrivljene situacije
izkrivljeni ljudje
izkrivljen svet
izkrivljeno upanje
kdo bi se še trudil za boljši svet?
jaz še vedno ...
W

Brez naslova

Ni preostalo drugega
kot zavleči se
v tesno sobo,
v staro čuvajnico,
tja dol ob progo.
Zdaj sem gol,
zakrit
z odejo pozabe.
Zdaj sem lačen
tvojega dotika
in sit
vsega drugega.
Zdaj sem brez naslova
in čuvajnica
je polna razpok.
Mnogo nas je takih
na prepihu,
v krču utišanih.
Tako minevajo ure:
opazujem ljudi,
kako drsijo mimo.
Včasih se zdijo
kot tovorni vlaki:
sopihajoči,
obteženi
z odvečnimi predmeti
in trdno
na svojih tirih.
Povešenih oči
se vsi stapljamo
z mestnimi ulicami.
Zato se naseli
v pokrajino jezika,
spregovori
in nikoli
ne popusti v boju.
Medtem ko spiš,
ko čas zapira
tvoje veke,
se zgodbe
počasi tihotapijo
v trdnjavo
nekje ob robu
tega sveta.

- Urban

*ali je res ali ni
poslušam in gledam
stvari, ki bolijo za znoret
moje bistvo se manjša
kar ostaja, je vedno trše
a moje jedro je mehko
dobro do sebe in drugih
in to me drži pokonci*

*ne vidim, ne slišim
čutim nemir
vse gre narobe
vidim strahove
a vem, da pretiravam
vem, da imam v sebi varnost
ki ve, da je moja
samo moja, dana od boga
in se premika z mano
ter počiva v meni*

*zakaj bi bil obremenjen s spomini
zanima me, kaj je sedaj in kaj bo
ker sem baje nula*

Kavica

foto* Gruden Tomislav GTS

Mentorstvo in družabništvo v društvu Kralji ulice

avtor* Bojan Dekleva

Društvo Kralji ulice ima v svojem statutu napisano, da deluje s ciljem organiziranja in nudenja pomoči brezdomcem in z namenom spodbujanja in organiziranja različnih oblik samopomoči brezdomcem. Kako pa to zgleda v praksi?

Na Poljanski 14 v Ljubljani imamo majhen prostor, ki mu rečemo dnevni center. V njem je vse: pisarna, skladišče, prostor za druženje, srečevanje, sestanke, ustvarjanje našega časopisa, izdajanje časopisov prodajalcem, preverjanje pošte in surfanje po internetu, različne delavnice, mesečne razstave, pa tudi prostor za občasna praznovanja rojstnih dni, »pecanje« ter kuhanje in pitje kave. Z vsemi temi dejavnostmi uresničujemo zgoraj omenjeni cilj pomoči brezdomcem in spodbujanja njihove samopomoči.

V dnevnem centru potekajo tudi sestanki s prostovoljci. Kdo pa so prostovoljci? To so ljudje, ki prostovoljno, po svoji volji in odločitvi ter po svojih zmoglostih, želijo kaj dobrega storiti za druge, ne da bi to delali (predvsem) zaradi plačila. Skoraj vsi v dnevnem centru Kraljev ulice smo prostovoljci: vsak, ki kdaj pomete prostor, komu pomaga kaj kam odnesti, pospravi klet z oblačili, sodeluje v čistilni akciji Julijinega stanovanja, obiskuje bolnega tovariša oz. bolnika v bolnici, dežura v dnevnem centru in se druži z drugimi obiskovalci dnevnega centra predvsem zato, ker se mu zdi to lepo in dobro, ne pa zaradi morebitnega plačila. (Seveda pa v dnevnem centru delajo tudi sodelavci, ki svoje naloge morajo opravljati in so za njih tudi plačani).

V dnevni center Kraljev ulice čez leto vabimo ljudi, da se nam pridružijo kot prostovoljci pri različnih dejavnostih za pomoč brezdomcem in spodbujanje njihove samopomoči. Težava brezdomcev je velikokrat v tem, da so izključeni iz mnogih oblik družbenega življenja, zato je ena od najbolj dragocenih oblik pomoči predvsem to, da se ljudje v dnevnem centru skupaj družimo, skupaj delamo, sodelujemo pri različnih dejavnostih in tako drug drugega vključujemo. Zato si želimo trenutkov, ko se pojavijo kake nove ideje, kaj bi lahko skupaj delali, prostovoljci, brezdomci ali uporabniki, delavci, dežurni, prodajalci, v dnevnem centru ali pa zunaj, na izletu, na gledališkem odru, na nogometni tekmi, na čistilni akciji ali na praznovanju rojstnega dneva.

Ena od oblik dela v smislu pomoči in samopomoči je to, čemur bi lahko rekli individualno **družabništvo**. Po angleško temu rečejo »befriending«, po slovensko pa bi lahko prevedli »prijateljevanje«. Pri nas temu rečemo, da »dobiš svojo prostovoljko«. Sedaj imamo tri take družabniške pare, pri katerih smo se prav jasno dogovorili, da brezdomec in prostovoljec/ka delata kot par, kar v glavnem pomeni, da se družita. Gresta na primer enkrat tedensko na sprehod, na kavo, se pogovarjata in se podpirata. Ni odveč dodati, da tako uporabnik kot prostovoljka/ec pri tem delu nekaj »pridobita«. Pridobita izkušnje o samem sebi, se učita »dobro peljati« odnos, se poslušati in upoštevati,

razumeti drugega v položaju, v kakršnem trenutno je. Zato ima taka pomoč praviloma tudi veliko elementov samopomoči.

Kot rečeno pa ima le manjšina uporabnikov našega dnevnega centra »svojo« prostovoljko. Večina se srečuje in druži s prostovoljci in delavci Kraljev ulice ob različnih dogodkih in dejavnostih, ne pa da bi se to dogajalo v okviru prav določenega para oseb.

V šolskem letu 2006/2007 smo v društvu Kralji ulice začeli z novo obliko nudenja pomoči, ki se imenuje **mentorstvo**. Te oblike dela smo se začeli učiti v okviru projekta »Vpeljevanje in vrednotenje mentorstva pri težje zaposljivih skupinah« (Mentoring Validation), v katerem sodelujejo poleg Slovenije še štiri druge države, v Sloveniji pa poleg Kraljev ulice še Pedagoška fakulteta v Ljubljani ter društvi ŠENT in Dobrovita. Projekt je podprt s strani Evropske komisije in je v okviru programa Leonardo da Vinci (pilotni projekti, 2005 - 2007). Nosilec mednarodnega projekta je nevladna organizacija Marie Curie Association iz Bolgarije, ki ima pri vpeljevanju mentorskih modelov na področju zaposlovanja večletne izkušnje (več informacij na www.mentoring-validation.org).

Mentorstvo definirajo kot »obliko neformalnega učenja in proces usposabljanja, v katerem je prisotno vzajemno učenje med mentorirancem in mentorjem«. Bolj po domače povedano je to oblika dela, kjer se najmeta dve osebi, od katerih se ena (mentoriranec) želi usposabljati ali se nečesa naučiti na določenem področju, druga (mentor) pa ji lahko pri tem pomaga. Pomaga ji lahko z neposrednim učenjem oz. poučevanjem (če mentor dobro obvlada določene veščine ali znanja) ali pa s podporo, osebnim vodenjem ali spodbujanjem. Proces mentorstva se začne tako, da se oba sodelujoča dogovorita za cilje svojega dela – kaj bi mentoriranec želel delati in česa se želi naučiti. Potem se dogovorita za oblike dela – kako pogosto in kje se bosta sestajala, kaj bosta takrat delala in kakšne vrste zapiskov bosta o tem vodila.

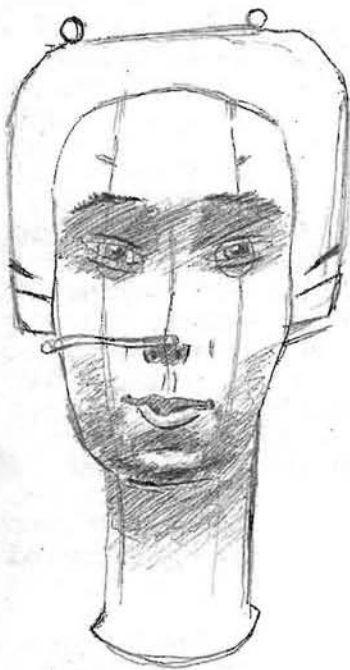

Proces mentorstva lahko teče različno dolgo, v Kraljih ulice smo ga v preteklem šolskem letu izvajali 6 mesecev. Poleg individualnih srečanj med mentoriranci in mentorji smo imeli tudi mesečna srečanja vseh mentorskih parov (bilo jih je pet) s koordinatorji tega projekta.

Zanimivo je primerjati družabništvo (»imam svojo prostovoljko«) z mentorstvom. Predvsem zato, ker imamo veliko izkušenj z družabništvom, zelo malo pa z mentorstvom. V knjižici z naslovom »Mentoring and befriending for young homeless people – a good practice guide« (S. Cullen, 2006, organizacija Shelter) sem našel zanimivo primerjavo družabništva oz. »prijateljjevanja« in mentorstva. Pravijo, da to nista dve povsem različni dejavnosti, temveč prehajata ena v drugo. Na sliki 1 lahko vidimo črto s šestimi točkami, pri čemer vsaka označuje eno vrsto dela oz. odnosa med dvema osebama. Točka 1 pomeni čisto družabništvo, točka 6 pa čisto mentorstvo. Poglejmo, kako opisujejo vsako od teh točk oz. oblik dela:

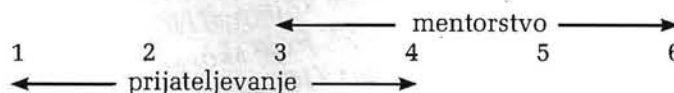
1. *družabništvo/prijateljjevanje* – prostovoljka nudi drugi osebi neformalno socialno podporo z namenom, da bi se med njima zgradilo zaupanje in osebni odnos, ki ga prej ni bilo
2. *družabništvo/prijateljjevanje* – prostovoljka nudi osebi neformalno socialno podporo in jo spodbuja v smeri večje socialne vključenosti
3. *prijateljjevanje/mentorstvo* – prostovoljka nudi neformalno socialno podporo in poskuša doseči, da bi oseba pridobila samozaupanje za izvajanje različnih nalog
4. *prijateljjevanje/mentorstvo* – prostovoljka skupaj z osebo razvija določene cilje, seveda po prvotno

- vzpostavljenem zaupanju. Postavljanje ciljev je lahko dolgoročna naloga, ki pa ni nujno zelo pomembna
5. *mentorstvo* – prostovoljka skupaj z osebo sledi ciljem, ki sta si jih na začetku zastavila. To delata preko vzpostavljanja zaupnega odnosa med seboj in socialne aktivacije osebe, vendar si prizadevata predvsem za doseganje zastavljenih ciljev.
6. *mentorstvo* – prostovoljka dela z osebo izključno v smeri doseganja skupaj zastavljenih ciljev. Na vsakem srečanju se osredotočata predvsem na doseganje zastavljenih ciljev, pri čemer je razvoj njunega osebnega odnosa, če do njega pride, le nekaj slučajnega.

ilustracija* Jurij Novak

Slika 1: Kontinuum prijateljjevanja/mentorstva

Na drugem mestu v knjižici avtorica opisuje, kaj lahko naredi družabnik in kaj mentor. Družabnik ti lahko ponudi:

- družbo in podporo,
- pomoč pri povezovanju z lokalnimi dejavnostmi, dogajanjem v okolici, različnimi društvi itd.,
- družbo in pomoč, ko greš k zdravniku ali v bolnico,
- pomoč pri iskanju stanovanja in na socialni službi,
- podporo pri učenju samostojnega življenja, pri kuhanju, kupovanju hrane in shajanju z denarjem,
- pomoč pri postavljanju osebnih ciljev za prihodnost.

Mentor pa lahko ponudi:

- pomoč pri finančnem načrtovanju,
- pomoč pri usmerjanju k organizacijam in službam, ki ti lahko še bolj pomagajo,
- pomoč pri reševanju problemov,
- pomoč pri iskanju službe (pisanje prijav, življenjepisov, itd.),
- motivacijo in spodbudo.

Torej precej podobne, vendar ne čisto iste stvari. Mentorstvo se od družabništva razlikuje predvsem po tem, da so cilji sodelovanja in srečevanja v mentorstvu nekoliko bolj določeni, medtem ko družabništvo pomeni bolj ohlapno srečevanje in podporo.

In kako je bilo z mentorstvom pri Kraljih ulice? Oblikovali smo šest parov, eden sploh ni začel z delom, eden pa je vmes začasno prenehal. Ostali štirje so šestmesečno obdobje mentorstva uspešno končali. Naši pari so si zastavljali predvsem delovne naloge: pripravljati prispevke za Kralje ulice, prodajati časopis, se učiti računalniških spretnosti, se učiti fotografirati, itd. En mentoriranec v okviru društva ŠENT pa si je na primer zastavil cilj, da bi se bolje naučil igrati šah in da bi lahko uspešno sodeloval na zahtevnih šahovskih tekmovanjih. Mentoriranci bodo ob koncu procesa prejeli posebna potrdila (»evropske certifikate«), na katerih bo pisalo, kaj se delali in česa so se naučili. Morda jim bo to kdaj prišlo prav. Podobna potrdila pa bodo prejeli tudi mentorji.

In kako naprej? V Kraljih ulice bomo v prihodnjem letu verjetno nadaljevali z mentorstvom. Iskali bomo tiste, ki bi želeli sodelovati kot mentoriranci in tiste, ki bi želeli sodelovati kot mentorji. Potem pa bomo videli, kakšne mentorske pare lahko oblikujemo in za doseganje kakšnih ciljev se lahko dogovorijo. Bi želeli sodelovati tudi vi?

V Kraljih ulice letnika 2007 v nadaljevanjih objavljamo 10 delov knjige »THC odvisnik«. Njen avtor NIX ZENK jo je skoraj v celoti napisal pod vplivom THC-ja, zaradi znanstvenih razlogov, da bi bilo mogoče preštudirati, kakšna je THC odvisnost in kakšen je THC odvisnik. V prvih dveh zvezkih Nix Zenk opisuje, kako je začel kaditi marihuano. To se je zgodilo pred več kot deset leti v nekem večjem mestu sosednje države. Nix je bil takrat težek alkoholik, vendar ne žicar ali klošar. Po spoznanju THC je počasi prenehal piti alkohol, sedaj pa je postal velik poznavalec vseh oblik THC-ja. V prejšnjem nadaljevanju smo z avtorjem prebedeli dolgo dolgo noč, zdaj pa je tu že jutro, avtor pa še sedi za mizo in beleži svoja razmišljanja ...

Pregledat ga mora zdravnik, tega Bojana, s transmentalno medicino! Mislim, da ta izhaja iz Afrike, ali sem si pa to sam izmislil, ampak beseda je prava!

Šla sta moj cimer in punca, ki ji ne vem imena, čist gotovo me je sanjala, kar tako, saj ji je bilo verjetno zanimivo vse, kar je v stanovanju, pa še pijana je bila, ko je prišla.

Transmental, ja, to je samo moja izmišljena beseda, mogoče si bom za hec naredil kako vizitko ali pa si naredim diplomo za transmentalnega zdravilca. Le še gospoda Bojana je treba pregledat s transmentalno medicino. Tisto, kar pa izhaja iz Afrike, se v resnici imenuje transmanualna medicina! Ali nekaj takega!

Hey stupid hand on, pojejo na radiu Dur! Super, cimer bo

naročil pizzo, njegova ljubica pa živi v Rožni dolini, verjetno je študentka, njeno ime pa itak ni važno! Ker ga sploh ne bi napisal, tudi če bi ga vedel, ker so itak vsa imena izmišljena, saj veste, da je Niko – nihče, in Tihomir je pa Tiho – Mir! Razumete? Jaz razumem! Pizda, verjetno oddajam čudno energijo in

se me nekateri bojijo, mogoče, ali je pa cimer grdo govoril o meni, saj o čem drugem itak nima, le o meni lahko govori in o Nikotu! Ime Niko sem mu dal zato, ker sem imel dobrega prijatelja v zavodu v Logatcu, ki je bil metalec in mu je bilo ime Niko! Ime Tihomir pa sem dal tej osebi zato, ker sem se enkrat v Zagrebu šalil in sem Tihomirja vprašal, kdo ali kje sadi to odlično marihuano, pa je rekel, da jo sadi Tihomir!

Juhu, pizza prihaja, no, zdaj jo še peljejo, ampak verjemite, da bi najraje kar celo sam pojedel! Čakam okusno pico od Salamona, ker se mi zdi najboljša, čeprav je bila zadnjič malo zažgana in baba, ki jo je pripeljala, je bila nesramna! Samo zato, ker sem ji dal 200 tolarjev v drobižu!

Malo jointa imam v pepelniku, enega pa na okenski polici. Tokrat niso nategnili cimra pri nakupu skanka, ampak mu ga je menda nekaj ukradel tisti, ki mu ga je ponudil, da si zvije en joint! Pa še nasploh pravi, da ga je od dilerja dobil bolj malo! To pomeni, da jaz več ne bom kupoval preko posrednika, ker on tudi kadi - saj veste zakaj, vsak si vzame svoj davek, le da mu pride v roke. Imam pa zato

enega dilerja, ki je bil zmeraj pošten, le včasih se mu ne da priti v mesto!

Pozvonil je zvonec in verjetno je prišla pizza, jaz pa moram nujno iti odtočit na WC!

Pizza je bila odlična, pa tudi zame je ravno dovolj polovica velike razrezane pice! Se kar čudeži dogajajo, prišel je namreč vrtnar z neko starejšo rokerico, ki mislim da je bolj mojih let, čeprav jaz zgledam mlajši, nekaj sta se božala in poljubljala. To je kul, vrtnar se je tudi trudil in našel ljubico, tako kot moj cimer, le jaz nimam časa iskat punco, kajti imam polno dela s sabo in z vami pa še s kom. Ta punca me je vprašala, če ji dam eno vojaško maskirno majico, ker vidi, da imam dve. Rekel sem ji, naj ji vrtnar da eno, ker sem eno manjšo že njemu prodal. Popila sta kavo, pokadila cigaret in sta šla, na Metelkovo, ker je noč še mlada in se ji verjetno še ne gre v posteljo!

Mogoče se bo pa kaka punca zaljubila vame, ko bo prebrala to knjigo, ja, pa še malo bi moral prej shušjati, ampak je bil tudi Buda debel, pa mu ni noben rekel, da mora shušjati. Tudi seksaš lahko, čeprav imaš malo večji trebuh, tako kot ga imam jaz, ampak bom vseeno shušjal, samo počasi, vsak dan manj hrane. Zdaj bom zvil še malo skanka, potem mi pa še ostane le še nezrela domačica! B.B. King na radio Dur, to je bluz! Ameriški bluz!

Zdaj sem pa sam, nihče me ne ljubi, razen marihuana, pa še ta včasih pokaže zobe, ker je pač diler tako namešal, nihče me ne ljubi. Mogoče samo mali črni mucek Miki čaka name, tam nekje na Krasu, ampak ne vem, kdaj bom prišel spet do tja, ker je to zelo daleč. Ukrasti ga nisem smel, ko je potiskal svojo majhno glavo v mojo potovalko, ubogi mucek Miki. Ampak verjetno ima upanje, da enkrat spet pridem k njemu, saj ga tam barabe hranijo s testeninami in krompirjem, meso pa sami požrejo. Ko pa sem bil jaz tam, je mucek Miki stalno dobro jedel, pečena jetra pa sardelice in jajca ter pil je mleko! Ostali so naju potem izobčili, češ da sem jaz

Ljubezen je itak borba za kos poscanega mesa, večkrat rečem v šali, je pa v tem tudi veliko resnice.

črni hudič, črni mucek pa moj pomočnik! Midva sva se pa samo zabavala, kolikor dolgo sva pač imela priložnost! Drži se Miki, nisem te pozabil in te nikdar ne bom. Če dobim kaj denarja, te pridem obiskat, tudi zima na Krasu je zanimiva, ampak le če je sonce vedno s tabo!

miru lahko slikal ter pisal knjige!

Ja vesel sem za prijatelje, trije so si v kratkem roku našli punce, verjetno to potrebujejo, mogoče za samodokazovanje. Ali bo spet tako, da bojo vsi dobili

Če bom zaslužil kaj denarja, bi si rad kupil motor na štiri kolesa, pa da bi imel še kaj denarja za živeti, za platna in barve, pa za najem cele hiše, pa potem bi res zapustil Ljubljano. Samo prej moram napisati veliko knjig in ne vsega skaditi! Potem bi pa ukradel onim kretenom mucka Mikija, upam da je se živ in da mu vsaj kdo da kako konzervo sardelic, vsaj enkrat na teden.

Cimer je šel spat, mene nekaj bode v pljučih, vrtnarju sem pozabil dat tisti požegnani joint, ampak zdaj ima mlajšo punco in po moje mu daje dovolj energije, ki jo še kako potrebuje, ker je izgubil, že dolgo tega, svojo ženo, zdaj pa ima sveži nadomestek, rokerico! Kaj pa jaz? Aja, saj me ima rada še ena punca, ampak vsi pa hočejo nekaj od mene! Kdo pa meni kaj da? Na primer pride obisk in hočem nekaj povedat do konca in že onadva potegneta skup, kao, ko te jebe, ti kar govori, pa skuhaj kavo, mi ti bomo pa zasmrdeli stanovanje z ilegalnimi cigareti, ki nimajo na škatlici opozorila, da je kajenje škodljivo in ful so močnejši od teh naših. Je pa res, da tudi bolj smrdijo, saj veste, več dreka na kupu bolj smrdi. No, saj ne mislim kogarkoli žaliti, kakšne cigarete kdo ima. Verjetno je zdaj Slovenija center Balkana in vsi so dobrodošli, jaz pa v mislih odhajam nekam daleč, kjer bom v popolnem duševnem

neka darila, jaz pa jackpot, glavno nagrado, ki znaša okrog pol milijona? Verjemite, da bi mi denar najbolj prav prišel. Ljubezen je pa itak borba za kos poscanega mesa, večkrat rečem v šali, kar je pa tudi resnica. Ali mi verjamete, da bi tudi jaz imel punco, ki bi mi zvijala jointe, jaz bi pa slikal in skupaj bi zadeta ustvarjala odbite slike? Ne skrbite, ob meni se vsak hitro nauči slikati, le če ima tako željo! No, tako punco bi jaz imel, pa naj bi bila manjše postave, da se ne bi spotikal ob njo, pa manjše zavzemajo manj prostora, in še kaj bi napisal, saj si lahko mislite, kaj ...

Ja, potem sem pa po desetih dneh počitnic na Krasu pripeljal s sabo sonce iz Krasa, kar z mano je šlo v zamegljeno mrzlo Ljubljano, mucka Mikija pa itak ne zebe, ker ga grejem v svojem srcu! Ves čas, odkar sem prišel živet sem k Nikotu, vsak dan ustvarjam, ni bilo še dneva, da ne bi kaj naredil ali napisal ter naslikal ali risal, zato mislim, da si lahko privoščim počitnice, vsaj en mesec, potem pa lahko spet nadaljujem z mojim delom.

Nixova noč se nikakor ne konča, pa čeprav je že dan. Misli se mu vrtijo naprej in naprej; v prihodnjem nadaljevanju pa menda ja utone v krepčilni spanec? Pred tem pa bo moral še razmišljati o tem, na katerem koncu sveta še ima kakega prijatelja ali prijateljico, kateri so njegovi življenjski izpiti in kako jih opravlja. Berite nas!

Nove razstave pri Kraljih ulice

foto* Tanja Vuzem

Od 6. 6. do 18. 6. sta se v naših prostorih predstavili študentki iz Slovaške ter osvežili naš prostor s precej raznolikimi deli, ki so opazovalca lahko popeljala v veselje, ga pribila nazaj k tlo ali pa ga preprosto odpihnili nekam tja, med pravljice. V sodelovanju z Zalo Žurga so povedale naslednje:

Lucia Kužmova: »My inspiration is in space. I am trying to show everything like i see it.«

Zuzana Chodelkova: »However my work is my point of view. Once W. Kandinsky said that the artists created their forms and the forms come from inside ... my work is showed through external world to internal...«

Zala Žurga pa dodaja: »No comment ... Dela govorijo svoj jezik...«

Prvi del razstave keramike brucov likovne pedagogike je potekal do 26. 6., predstavili pa so se: Jernej Jakomin, Anže Dolničar, Igor Ščekič, Mojca Bregar, Špela Kumer, Monika Železnik, Klara Jesenik, Mateja Demšar, Nives Markovič, Nina Gaber, Zala Kalan, Emira Bekič, Nal Mahne, Matjaž Fajt, Katarina Sluga, Sonja Miklaužič.

V drugem delu se predstavljajo: Ana Rebolj, Brina Ivanetič, Tina Ravšelj, Tina Mohorovič, Vesna Turk, Lara Gujtman, Teja Plečnik, Veronika Pezdirc, Manca Šubelj, Iris Kosmatin, Petra Prosen, Tjaša Čuš in Sanja Stropnik.

Vabljeni na ogled skozi okno galerije Kralji ulice!

Spoštovani,
vsak mesec na vogalu Miklošičeve in
Pražakove kupim časopis, ki ga s toliko
volje, pozitivne energije in topline
ustvarjate vsak mesec in prijazno
prodajate. S prodajalcem vedno kakšno
rečeva, ko se velikokrat zjutraj srečava, ker
je to moja pot v službo.

Pozdravljam časopis predvsem zaradi
sporočila, ki ga v najširšem pomenu nosi
vsem, ki ga želijo slišati. Hvala vam.
Vendar pa želim pohvaliti lektorice in
tiskarje časopisa. Verjeli ali ne, tako
pravilne slovenščine in tiska brez napak na
žalost ne premore noben naš tiskani medij
(o slovenščini v reklamah in drugje sploh
ne bi izgubljala

besed). ČESTITAM vam, ker vaše
delo odraža ne le človeško toplino in
razumevanje, ampak odseva spoštovanje do
slovenskega jezika, ki ga mrcvarijo
prav vsi tiskani mediji, tudi založniki
knjig, da o reklamah, kot sem že omenila,
sploh ne govorimo.

Vsem želim vse lepo in dobro
Nina (52 let)

Kraljem ulice je pesem ta poslana, ker
Roka jih usode je takó zaznamovala, da v
Akvariju samote jim je domovanje dala.
Ljudje so – kakor smo ostali vsi, čeprav
Jim dom je ulica in v hiši njihovi
Elektrike, osebe ljubljene, bogastva ni. Ker
Mimo njih me pot vsak dan pelje – po

Ulici, kjer teče jim življenje, sem tem
Ljudem sklenila pomagati
In v pesmi najprej jim priznanje dati. Vrednost,
Ceno novo naj odslej življenje Vaše ima, da v
Edenu bo dom nekoč Vaš, kraj Boga.

Marija

avtor* Toni Meško

TATOO ZGODBA

Februarja
leta 1977

sem dobil poziv
za sprejem v J.N.A. Na
predvojaškem naboru sem
bil predlagan v Pešadinski
odred. Odpotoval sem v
Zagreb, kjer sem odslužil 15
mesecev vojaškega roka. Bil
sem dodeljen v tretji oddelek
skupine, kjer nas je bilo kar
precej. Začelo se je, ko sem
spoznal nekega kolega po imenu
Ismet. Če ravno ni bil Slovenec,
mi je bil po eni strani zelo dober
prijatelj, po drugi plati pa ravno
obratno. Namreč, nagovoril me je,
da mi naredi uslugo in me tetovira
po desni roki, v znamenju križa,
kakor predstavlja slika. Seveda je
bilo to takrat prepovedano, saj si
za tako početje dobil tudi zaporno
kazen. Tega sem se takrat popolnoma
zavedal, ampak me je vseeno prepričal.
Za svojo malomarnost, kot jaz to sedaj
poimenujem, mi bo vedno žal.

foto* Tanja Vuzem

Bilo je že precej pozno zvečer, vendar se je bilo treba nekako odločiti za pot, ki jo bo treba opraviti. »Če bo šlo vse po sreči, ampak res vse po sreči, bom nalogo opravil, ne da bi se izpostavljaj kakršnikoli nevarnosti,« je razmišljal Črt, ko se je odpravljaj v garažo po svoj avto. Še enkrat je preveril, če ima pri sebi vse dokumente. Čez dan je preveril, da je avto v brezhibnem stanju in to bi moralo zaenkrat zadostovati. Ko se je odpravil proti garaži, je ravno začelo deževati, ne močno, bolj je rosilo kot deževalo, vseeno pa mu to ni bilo niti malo všeč. Črt je živel na obrobju mesta, pravzaprav bi lahko rekli tudi, da je živel na vasi. Star je bil okoli 25 let, od tega jih je skoraj polovico preživel po raznih domovih, pridno se je učil, zato se je še posebno trudil. Postal je poklicni lopov, vlomilec, prevarant, na te stvari je bil še posebno ponosen. Konkurenca je bila izredno huda, zavedal se je, da ne sme biti povprečen lopov, takšni so kar naprej po zaporih, on pa ni bil še nikoli in tudi ni nameraval kdaj biti v zaporu. Bil je samo v domovih, da je bil tam, pa ni bil sam prav nič kriv.

Družinske razmere so bile slabe, zanj bi bile lahko tudi usodne, tako je ocenil center za socialno delo. Sklenili so, da je najbolje, da gre v kakšen dom, da pride do kakšnega poklica. Seveda je imel v internatu zares veliko možnosti priti do poklica. Lahko bi postal mizar, galvanizer, kovinar... Skratka, imel je vso oskrbo, tri obroke hrane na dan, pa ni postal nihče. Ko se je zanj prenehalo bivanje v zavodu, je bilo osebje zavoda celo veselo, da so se ga znebili. Namesto treh obrokov hrane na dan bi moral dobiti le batine trikrat na dan, pa bi prišel do poštenega poklica, tako je ocenil psiholog internata.

Zdaj, ko je bil že dolgo v pravem življenju, ko mu ni nihče več stregel tako, kot je bil tega vajen dolga leta v internatu, je bilo zanj vse težko, celo pretežko. Spoznal je tudi neko dekle, ta mu je stala ob strani, bila pa je precej labilna oseba, zato je Črtu ni bilo preveč težko prepričati, da bi odšla z njim na »nek dober business«. Ime ji je bilo Lidija. Bila je simpatična punca, dobrega srca, a tudi nesrečna punca. Če bi vedela, s kom se družijo, bi bila še bolj nesrečna. Črt ji je natvezil, da v resnici ne bo nič ukradel, da v bistvu to, kar si bo vzel, pripada tudi njemu. Njegov stric Stanislav je bil kar premožen človek, bil je precej velik, zato so ga skoraj vsi klicali Longy. Da, veliko je imel pod palcem in velikokrat je poprosil Črta, da mu kakšno stvar za nekaj časa »počuva«. »Je vroča roba, veš,« mu je dejal stric. Črt je vedel, da njegov stric ni pošten, da krade. Vedno pa je govoril tudi, da se mu ni treba zgledovati po njem, to pa je bilo tudi vse. Njegov stric Longy je živel v manjši hiši ob gozdu, seveda je bila cesta v vasi dovolj vzdrževana, da se je na nek način počutil kot kralj. Longy je bil na svoj način kralj lopovov, kradel ni zato, ker je bilo od tega odvisno njegovo življenje. Kradel je predvsem samo drugim barabam, ti so pa resnično kradli. Longy je veliko stvari prodal, zaslužka pa nikoli ni obdržal samo zase.

Njegov nečak Črt pa je vedno zadržal vse zase. To noč se je Črt namenil oropati svojega strica. Natanko si je izdelal plan, tudi to, da če bo potrebno, ne bo pokazal nobene sentimentalnosti do strica Longyja. Črt je zdaj čakal le še to, da pride njegovo dekle, potem pa bo šel takoj v akcijo. Lidijo je potreboval le toliko, da bi zunaj malo postražarila, medtem ko bo Črt opravljal svojo obrt.

Medtem se je rosenje spremenilo v pravo deževje, tako da je bilo težko kaj videti, Lidije pa še od nikoder. »Pa kaj si daje Lidija toliko opravka, da je še ni na spregled?« je zdaj grizlo Črta. Ura je bila skoraj 2 zjutraj, lilo je kot iz škafe.

Končno je v daljavi zagledal svoj avtomobilskih luči in upal, da je to Lidija. In res je bila.

Parkirala je pred garažo, kjer jo je že nestrpno čakal Črt.

»Oprosti Črt, zaspala sem. Po drugi strani pa me je strah tega, kar pričakuješ od mene. Ali ne veš, Črt, da se lahko vse skupaj izjalovi? Jaz pa nočem, da bi mi bilo potem žal celo življenje, saj razumeš ali ne?« A Črt ni prav nič razumel Lidije. Njegov zaostali um mu pač ni dopuščal tega.

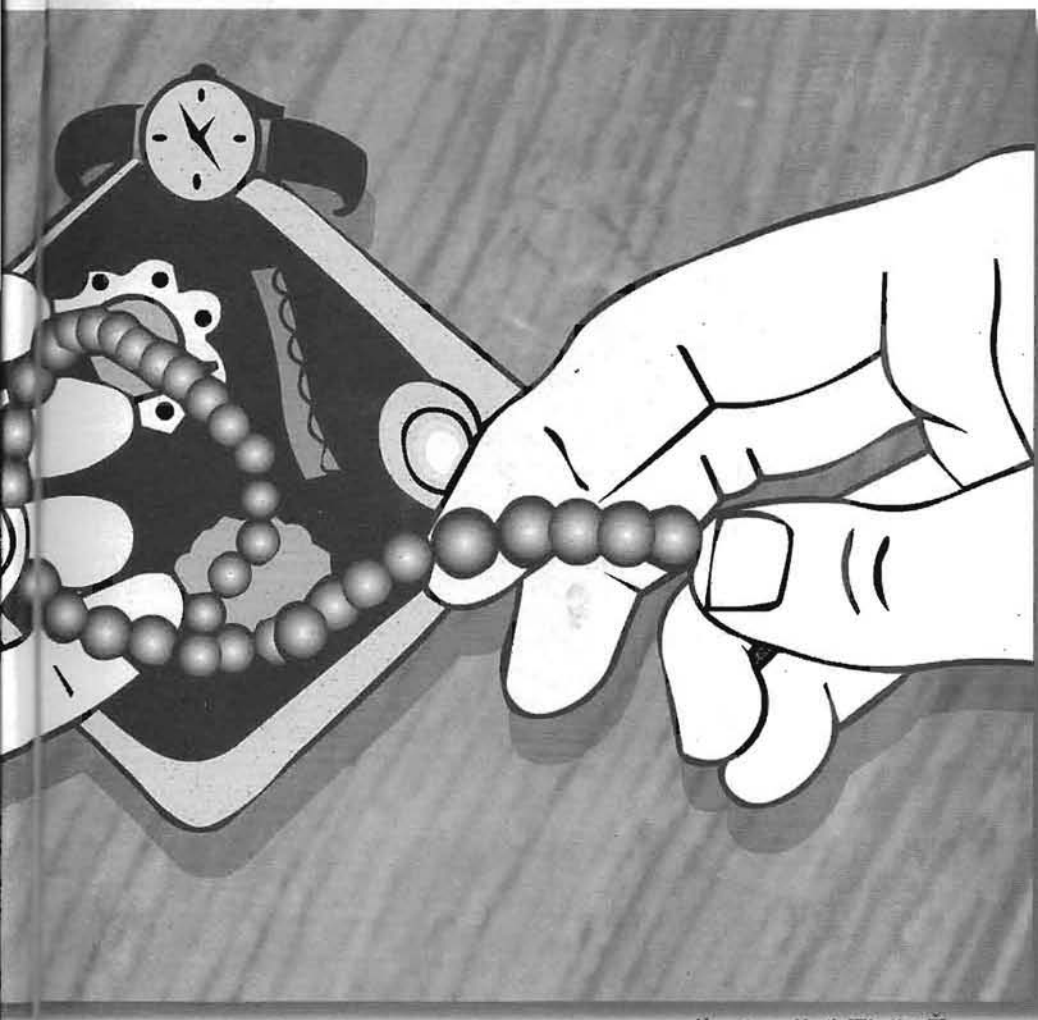
»Bolje bo, da zdaj še malo počakava, da se vsaj malo razlije,« je dejal Črt Lidiji.

»Pridi, greva za kakšne pol urice k meni, medtem bo vsaj malo manj deževalo,« je bolj sebi kot Lidiji govoril Črt. Ko sta prišla v stanovanje, je Črt začel nekaj iskati po predalih in tudi našel, kar je iskal – baterijo.

»Lahko si skuhaš kavo,« je rekel Lidiji. Da bi ji kavo skuhal on, mu ni prišlo niti na misel. Na misel pa mu je prišlo nekaj drugega. Medtem ko je Lidija pristavila džezvo za kavo, se ji je Črt priplazil za hrbet, jo narahlo prijel za ramena, njegove roke pa so polzele vse nižje in nižje po njenem hrbtu. »Nehaj, ni mi do tega,« je dejala Lidija, Črt pa ji je, kot da je že v transu, privzdignil krilo.

V tistem se je nebo osvetlilo z zelo močnim bliskom, takoj zatem pa je tako zagrmelo, da je Črtu v trenutku padlo vse, kar je imel v hlačah. Korajžen pač nikoli ni bil pri ženskah. »Veš kaj, Črt,« je dejala Lidija. »Meni ta zadeva ni niti malo všeč, tole kavo ti še naredim, potem pa bom odšla domov. Pa tudi sicer ti moram reči, da je med nama konec. Lahko sva samo še prijatelja oziroma bežna znanca. Mi je zelo žal, Črt. Nimava skupne prihodnosti, to sam dobro veš. Star si 30 let, pa ne misliš na nič drugega kot na kriminal, meni pa je komaj 24 let in ne

ilustracija* Tjaša Žurga

mislim zavoziti svojega življenja.« »Lidija, ne igray se z menoj, lahko greva vsak svojo pot ali narazen, kot si mi že povedala, ampak nočoj boš šla z mano, da opravim tisto zadevo s stricem. Če ne boš šla, me boš spoznala še v drugi luči,« ji je zagrozil Črt. »Ni mi treba nič groziti,« je dejala Lidija. »Dobro veš, da imam brata. Dobro veš tudi, da te ne mara, nikoli te ni maral pa se lahko tebi hitro kaj zgodi. Takole ti povem, Črt. Ta hip grem domov, avto pa tako ali drugače ni moj, sam dobro veš, da je od mojega brata. Avto sem mu enostavno izmaknila, ko je spal, samo da bi ustregla tebi. Zdaj bom to napako popravila in se takoj odpravila domov,« je še pripomnila Lidija. »Nikamor ne boš šla, razen z menoj,« je grmel nad njo Črt. Dež je še kar naprej močno padal, bliskalo se je in grmel, da že dolgo ne tako. »Samo da neha ta prekleti dež, potem pa greva takoj v akcijo,« je dejal Črt. »Tako bo in nič drugače.« Stopil je

k njej, jo grdo pogledal in dejal: »Danes se lahko res slabo konča, ampak le zate. Zato mi ne otežuj zadeve,« je dejal Črt in jo narahlo stisnil za vrat. »Pusti me, baraba zahojena. Kar sam pojdi na svojo lopovščino, jaz ne grem pa če me ubiješ, ne grem,« je kričala Lidija. »Slabo mi postaja vsako sekundo, ko sem s teboj,« je dejala Lidija in odrinila Črta, ki jo je skoraj že davil. Kričala sta drug na drugega, Črt jo je zgrabil za roko in ji ni dovolil, da bi prišla do vrat. »Navadna in nesposobna baraba si,« je kričala še naprej Lidija na Črta. »Strica bi rad oropal, jaz pa naj bi ti pri tem še pomagala. Ne, ne bo šlo,« je dejala Lidija zdaj že z bolj umirjenim glasom. »Saj me v resnici sploh ne potrebuješ, verjetno te je vseeno malo strah pred stricem,« je modrovala Lidija. »Stric je moški, njega pa ne moreš kar tako daviti, kot si mene malo prej. Tega ti nikdar ne bom odpustila,« je rekla Lidija in ostala v bližini vrat. »Zdaj vidim tudi to, da me sploh nisi imel rad. Tvoje srce je hladno, nisi sposoben ljubiti, sploh ne veš, kaj je to ljubezen. Zame si čisto navadna človeška kreature, balast narave, škart, smet, vse to si in nič drugega. In zdaj, če se mi ne odmakneš od vrat, ti povem, boš doživel sila neprijetno stvar od mene,« je Lidija z mirnim glasom govorila Črtu. Naenkrat se ni več bala, imela je močnejši karakter kot Črt, zato je sklenila, da bo stvar vzela v svoje roke. Črt kar verjeti ni mogel, da se mu je Lidija postavila po robu. Gledal jo je tako, kot bi videl prikazen. Lidija je odšla proti vratom, tam je še vedno kot v transu stal Črt. Ni se premaknil od tam, zato mu je ukazala: »Odmakni se Črt, jaz grem domov.« Ker tega ni storil, ga je z dobro odmerjenim udarcem brcnila v mednožje in

Črt je padel na tla, se zvijal od bolečin, ki so bile res zelo hude. Lidija je pristopila k njemu in mu dejala: »V bodoče se me izogibaj, drugače te bo še bolj bolelo. Tudi od brata jih boš pokasiral, če mi boš še kdaj težil. Če bom slišala, da je bil tvoj stric oropan, mu bom jaz povedala, kdo ga je oropal, razumeš?!« In je odšla. Še vedno je deževalo, usedla se je v avto in se odpeljala proti domu. Ura je bila skoraj štiri zjutraj, ko je prispela domov. Avto je parkirala tako, da brat ne bi opazil, da ga je vzela, nato se je takoj odpravila spat. Bila je zadovoljna s tem, kar je storila, malo je še posanjarila, nato je zaspala.

Druga obletnica Kraljev ulice

Na petek, 8. junija, se spominjamo tako rekoč zgodovinskega dogodka izpred dveh let, ko smo v pionirskem zagonu in z velikim entuziazmom izdali prvo številko *Kraljev ulice*. To so bili resnično lepi trenutki, ki jih ne bom nikoli pozabil, saj smo s prvotnimi člani uredništva izdali prvi časopis o problematiki brezdomstva, narkomanije in alkoholizma. Bilo nas je sicer strah, kako bodo ljudje sprejeli ta časopis, ki je bil sicer še v povojih, in nismo vedeli, kakšen bo odziv s strani kupcev. Vendar smo bili kar presenečeni, ko je šel časopis dobro v promet, pa tudi interes ljudi je bil kar precejšen. Še danes nekateri ljudje povprašujejo po

tej legendarni številki – še več, prodajalcem so pripravljeni dati nekaj več denarja, kot je dejanska nominalna vrednost enega izvoda. Z lepimi občutki se spominjamo tega zgodovinskega dogodka, saj je druga številka časopisa izšla šele na torek, 15. novembra 2005. Odkar pa smo dobili prostore in svoj dnevni center ter sedež uredništva na Poljanski 14, naš časopis izide malodane vsak mesec. V uredništvu smo se dogovorili, da bomo ta, za nas tako pomemben dogodek, primerno proslavili in sicer z izletom na Primorsko, o katerem bomo več poročali v septembrski številki.

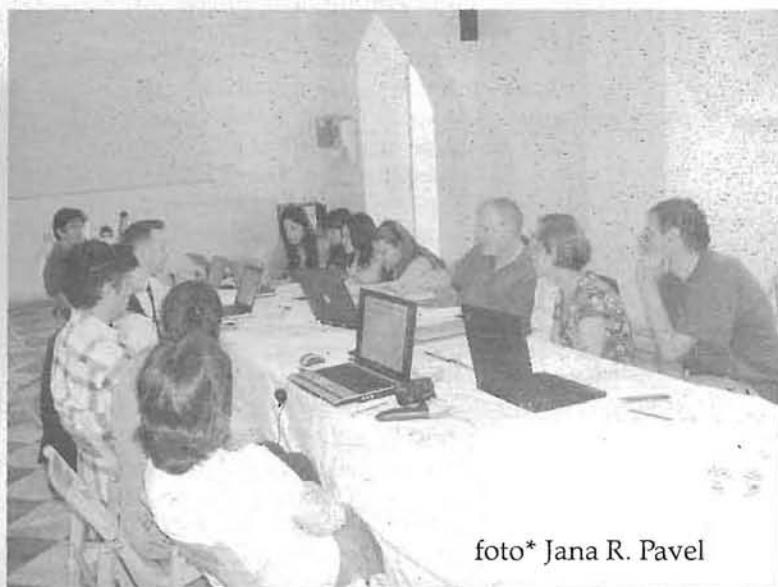
Za Kralje ulice,
Gregor B. Hann

Projekt »vpeljevanje mentorstva«

Od 13. do 16. maja se je na prelepem grškem otočku Hydra, ki je prava oaza miru, zelenja in veličastnih meščanskih hiš, ki so jih v 18. in 19. stoletju gradili bogati trgovci in ladjarji, odvijal 4. mednarodni sestanek projekta »Vpeljevanje mentorstva«, o katerem ste v

Association, ki ima na področju mentoriranja v sferi zaposlovanja večletne izkušnje. Osrednji namen tokratnega rednega mednarodnega srečanja je bil predstaviti in si izmenjati izkušnje iz šestmesečnega obdobja mentorstva, ki je tokrat vzporedno potekalo v Bolgariji, Romuniji in Sloveniji, predhodno pa že v VB. Mentorski pari, ki so se oblikovali na prostovoljni ravni, so si v okviru mentorstva zadali različne cilje, ki so jim sledili. Naši pari so si zastavljali predvsem delovne naloge: pripravljati prispevke za Kralje ulice, prodajati časopis, se učiti računalniških spretnosti, se učiti fotografirati itd. Podobna področja interesov so imeli tudi mentoriranci drugih držav. Med cilji, ki so si jih še zastavljali, so bili: izpopolnjevanje v grafičnem in spletnem oblikovanju, znanje jezikov, razvijanje komunikacijskih in marketinških spretnosti, izpopolnjevanje prevajalskega znanja, osvajanje gospodinjskih in kuharskih veščin idr. Mentoriranci, ki so se šest mesecev redno srečevali z mentorji, so med dosežki izpostavili pridobitev novih znanj, kreativnost, večjo samozavest, odmik od depresivnih razpoloženj in slabih navad, mentorji pa doživljanje vzajemnega učenja, načrtovanje malih korakov v realizaciji ciljev, potrpežljivost pri delu z ljudmi. Ugotovitve so spodbudne za razvijanje tovrstne dejavnosti tudi v prihodnje. Na osnovi izkušenj dobre prakse je na sestanku potekala diskusija o oblikovanju smernic in priporočil za zasnovo evropskega mentorskega modela kot oblike podpornega programa na področju zaposlovanja, ki bo temeljil na poudarkih in pomenu neformalnega učenja. Zaključna faza projekta bo namenjena podrobnejši evalvaciji mentorstva. Naslednje, zadnje mednarodno srečanje partnerjev bo potekalo od 5. do 7. septembra v Birminghamu.

*Jana R. Pavel

foto* Jana R. Pavel

časopisu Kralji ulice že lahko brali. Projekt »Mentoring validation« poleg društva Kralji ulice vključuje še organizacije Dobrovita plus d. o. o., SENT in Pedagoško fakulteto v Ljubljani (oddelek za socialno pedagogiko). Poteka v okviru programa Evropske komisije - Leonardo da Vinci, nosilec projekta pa je bolgarska nevladna organizacija Marie Curie

Univerzalni temeljni dohodek; utopija?

V sredo, 11. 5. 2007, je ob 19. uri v Cankarjevem domu potekalo predavanje Philippa Van Parijsa, belgijskega filozofa in političnega ekonomista, ki je v glavnem znan po zagovarjanju koncepta univerzalnega temeljnega dohodka.

Ideja univerzalnega življenjskega dohodka predvideva, da bi država vsem državljanom ne glede na socialni ali materialni status v enotni višini in redno, brez omejitev, izplačevala zjamčen temeljni dohodek. Udeleženci so se strinjali, da je ideja izjemno zanimiva, da pa bi zahtevala radikalne spremembe v mehanizmih socialne države. Gre predvsem za to, da bi država, ki je sama sebi v namen (komaj podpira sebe) in ki je dala (prodala) pravico do splošne dobrobiti oziroma bivše družbene lastnine peščici »zaslužnih«, priznala pravice tudi prikrajšanim. Tu gre za prastaro vprašanje, zakaj je lahko nekdo lastnik naravnih bogastev. Mar ni ta planet od vseh prebivalcev?

Premislimo, mogoče bi tako izničili možnost revoltov in diktatur.

Povzel in dodal Gruden Tomislav (GTS)

OSNOVNOŠOLCI O BREZDOMSTVU

V četrtek, 7. 6., se je dvanajstčlanska delegacija projekta Kralji ulice z minibusom odpeljala na obisk Osnovne šole Danile Kumar. Učenci petega M, ki so celo leto obravnavali in spoznavali brezdomstvo, so nas povabili na zaključno predstavitev ob koncu šolskega leta. Predstavili so nam pregled brezdomske problematike v svojih državah. Pojem brezdomstvo je znan po celem svetu. Videli smo, kakšno kruto življenje se odvija tudi po drugih državah, kjer naj bi bili revščina in zatrtost še večji kakor pri nas. V vseh državah pa revščino dobro poznajo. Kakor pri nas, tako tudi drugod ni več srednjega sloja, prevladuje predvsem razlika med bogatimi in revnimi. Na žalost se bo najbrž zamenjalo še mnogo generacij, preden bomo enakopravni.

Sprejem osnovnošolcev je bil enkraten in nepozaben in se je globoko vtisnil v moje srce. Po ogledu predstave, ki so jo izvedli učenci, smo se počasi poslovili od njih ter si segli v roke v znak prijateljstva in globokega spoštovanja. Odpeljali smo se nazaj v naš center, kjer smo se poslovili, ter odšli vsak po svojih domovih. Mislim, da nam bo to srečanje ostalo v večnem spominu.

Napisal in sestavil predstavnik Kraljev ulice Toni Meško

foto* Urban Tarman

Na zaključni tekmi kvalifikacij za Svetovno prvenstvo brezdomcev v nogometu se je s slovensko reprezentanco pomerila tudi izbrana vrsta naših politikov in gospodarstvenikov.

foto* Gruden Tomislav GTS

Športna sekcija Kraljev ulice

V nedeljo 19.06.2007 se je športna sekcija Kralji ulice odpravila na zahteven pohod na Rašico. Z Bavarskega dvora smo se avtobusom odpeljali do Crnuč, od tam pa peš. Pot ni bila zahtevna, je pa bila zelo dolga. Vmes smo se malo izgubili, vendar smo po dveh urah le prispeli do zelenega cilja. Med pohodom smo ugotovili, da predsednik upravnega odbora ni pripravil obljubljenih animacij in resno razmišljamo o zamenjavi predsednika. Tokratni udeleženci smo bili: Urban, Žiga, Marko C., Tanja in Bojan K.

Ponedeljek, 19.12.1994

Ura je 9:23 in zaključujem s pismi Rezi, če bo pa dovolj dolgo luč, pa bom pisal tudi bratoma Maršovec, ki jima še nisem. Sedaj pred novim letom v večini pisem pošiljam šifrirana sporočila oziroma prošnje, naj mi kdo pošlje kaj za kadit. Tu so samo tableti, tudi heptanoni, kar pa ni več v moji interesni coni. Itak pa mi je po dobrem mesecu abstinence vseeno. Ta trenutek so cimri zatopljeni v monopoli in me ne motijo, sicer pa bodo kmalu ugasnili luč, tako da bom do konca popil svojo kavo. Konec 20: 43.

Torek, 20. 12. 1994

Danes je potekala torkova rutina, tuširanje malo pred osmo, na šetnjo ob pol devetih nisem šel zaradi mokre glave. Raje sem pisal pisma, predvsem pa mislim napisati pismo Tinasji, ki ga bom poslal v četrtek, tako da lahko vsak dan napišem nekaj vrstic, ki bodo bogatejše. Včeraj pred spanjem pa sem premišljeval, tehtal možnosti o tem, kaj bom počel zunaj. Postavil sem si nekaj nalog, rad pa bi končal izpit za avto in se ukvarjal s fotografijo. Da bi pa to realiziral, bom potreboval denar, verjetno kakšna služba preko borze dela, da bi služil pošteno in pridobil podporo staršev. Se bo pač treba odpovedati zuranju vsak dan, ki mi tudi ne diši več, posebno, če pomislim, da če bi bil tega mnenja tedaj, bi naštete stvari že imel. Joj, kako se veselim svobode, ko vsaj ne bi bil obsojen. Prevelikih načrtov sploh ne upam delati, saj bi bilo razočaranje ob obsodbi samo še večje.

Po pisanju pisem pa se je zgodilo nekaj zanimivega. Večerja je bila zanič (čorba, ki je smrdela) in sem zakuril cimre, da smo napisali pritožbo upravniku. Hrano bomo odklanjali, dokler se ne izboljša. No, vsaj shujšal bom malo. Z nami se strinja tudi sosednja soba, saj smo se z njimi zmenili čez okno. Komunikacija poteka tako, da pred pogovorom trikrat udarimo po steni. Če je znak sprejet, se pri njih postopek ponovi. Potem se to prenaša po stenah, od sobe do sobe. Nato se vsi zberemo na oknih in se pogovarjamo, čeprav je to strogo prepovedano. Za danes zaključujem ob 20:36.

Sreda, 21.12.1994

Ura je 9:18 in smo še vedno odločeni, da se gladovna stavka nadaljuje, ko pa bo sprehod, bomo vplivali še na ostale, čeprav

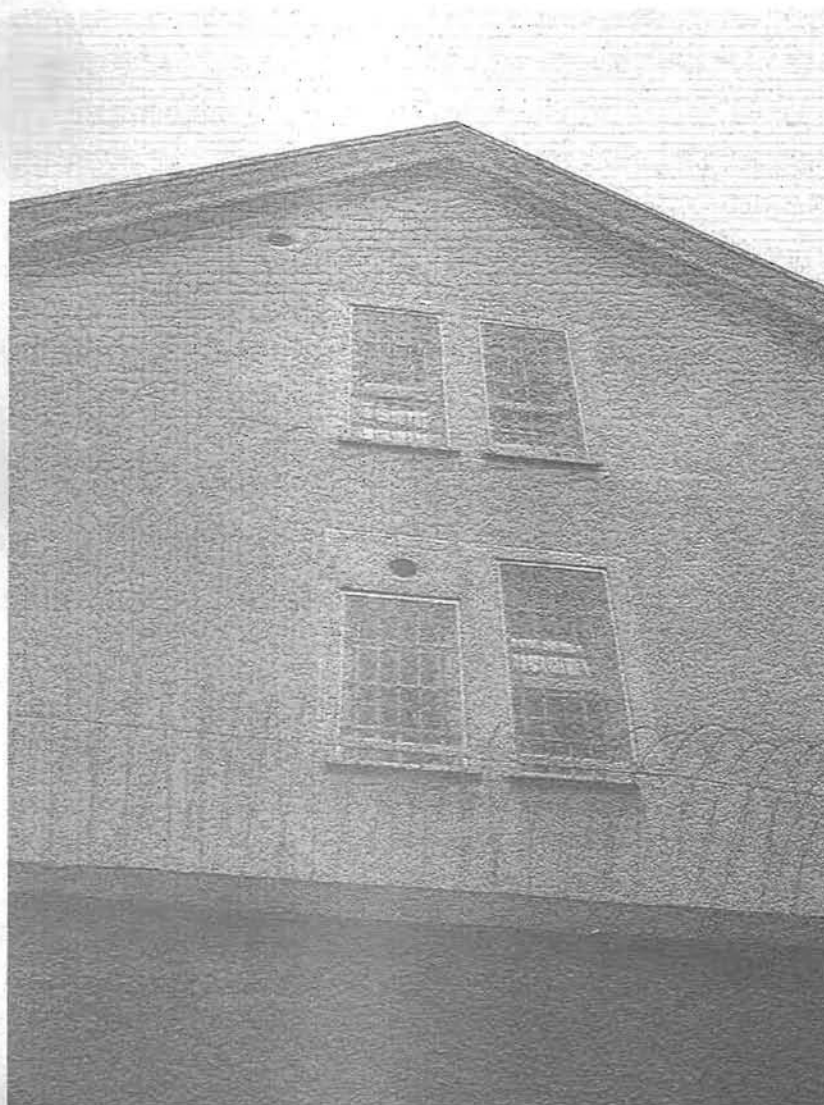
dvomim, da se nam bodo priključili v znatnem številu. Stik imamo samo s četrtno pripornikov, z ostalimi priporniki in zaporniki pa se pogovarjamo samo skozi okno. Premišljuje, da bi stavko nadaljeval navkljub ugodnim zahtevam. Rekel bi, da gre za solidarnost za zapornike na Dobu, ki zahtevajo splošno amnestijo.

Danes ponoči je zapadel prvi sneg, Marjetica ravnokar teži skozi okno tistim zapornikom, ki se opravljajo na delo. Pravijo, da zgoraj nimajo jajc, pa saj ne potrebuješ jajc, meni je všeč, kjer je akcija, kjer se nekaj dogaja. Nisem pa se odločil, če bom stavko omenil staršem na obisku, saj nočem, da bi se sekirali.

Ura je 14:32 in glede stavke se je nekaj le premaknilo, kajti obiskal nas je načelnik paznikov pripora Verk, ki je obljubil spremembe. Počakati bo potrebno še upravnika, ki je pristojen za celo Povsetovo.

U bistvu mi je pa zdaj najbolj žal glede tega, da Marjetica odhaja na Dob, saj nas je veliko naučil, predvsem v napakah, ki se jih ne splača početi, bil pa je tudi pravo navodilo za preživetje v zaporih. Ko bo odšel, mu mislim nameniti poglavje, v katerem bom govoril o stvareh, ki mi jih je povedal iz svoje preteklosti.

Zaključujem ob 23h, saj so nam malo podaljšali luč.

foto* Gruden Tomislav GTS

foto* Damjan Kocjancić

Od turizma k potepanju

»Kulturni šok«

Priznam, da nisem kaj prida znanstvenik. Bil sem daleč. V toplih in vlažnih pragozdovih, visoko v gorah, v labirintih na obrobju megamest. Nimam talenta za antropologa, ki bi proučeval in opisoval eksotične kraje, ljudi in navade. Ponavadi nas pred obiskom oddaljenih krajev in njihovih ljudi svarijo pred »kulturnim šokom«. Zato so si izmislili turistično industrijo, kjer popotnike stlačijo v akvarije njihove zahodnjaške kulture (razkošne hotele, klimatizirane avtobuse, organizirane sprehode itd.), iz katerih si privoščijo kratke skoke v eksotiko bazarjev, da bi lahko doma pokazali spominke, ki pričajo o njihovem podvigu. O ljudeh vedo povedati le to, da so jih pretentali (kdo koga?) pri barantanju.

Omejevanje medčloveških stikov na minimum komercialnih izmenjav je temeljni recept turizma, ki naj prepreči »kulturni šok«. »Kulturni šok«

so vsi tisti strahovi, ki so tu zato, da bi se skrili v varno (ne pa vedno poceni) okrilje turističnih akvarijev. Kot ponavadi, so ti strahovi večinoma neosnovani, včasih pa je na delu začaran krog, ko npr. turizem v poprej idilične in mirne kotičke pripelje kriminal, prostitucijo, droge oz. »napredek«. Prav pogled iz akvarija navzven, na tiste »druge in drugačne«, ta, s turistično industrijo vzpostavljen razkorak, ki preprečuje resnični stik med ljudmi, pa je glavni vzgib potovanja.

Turistični akvarij

Pridemo iz krajev, kjer je življenje razpeto med sivino izčrpavajočega delovnega vsakdana in barvitostjo tistega, kar nam ponujajo samopostrežne police in pritiskanje po TV daljincu. S turizmom smo bližje tistemu, kar nam ponuja kokosova čokolada ob blagajni in njen reklamni spot na televiziji. Eksotiki lahko zremo v obraz in jo po možnosti fotografiramo. Tamkajšnji ljudje hitro pristanejo na to igro in prodajajo svoje folklorne »posebnosti«, ki prerastejo v pravo industrijo, ki sega od produkcije kiča do bordelov. Le nekaj ulic stran od turističnega blišča in pozabe službe (oz. služabništva) v počitniškem žuriranju, je pogosto skrit svet revščine. In tisto, kar nas kot turiste toliko privlači - »poceni to in poceni ono« - vsa ta eksotika, je le s kičem ovešena revščina. Čudi me, koliko ljudi je navdušenih nad prikupnimi otroci, ki tudi pozno v noč v turističnih beznicah ponujajo spominke. Vprašajte jih, če bi bili prav tako navdušeni, ko bi šlo za njihove modrooke in plavalase otroke? Ne, to pa ne! Otroci morajo ob tej uri spati, čez dan obiskovati šolo ali se igrati, ne pa delati na ulici! Ja, če pa gre za malo temnopolto deklico v »narodni noši«, ki ponuja spominke (ste opazili »Made in China«?), potem je to drugače ... Njej ni mesto

v postelji, pri igri ali v šoli. Kako že pravimo temu ljubečemu navdušenju nad srčkanimi otroci in njihovimi spominki in fotografijami in nasmehi? Rasizem.

Traven in Cankar

Tudi antropologi stare šole, ki so opisovali oddaljene kraje in nenavadne običaje, so morebiti nehote poglobljali razkorak med »nami« in »njimi« ter z eksotiko hranili rasizem. Stvar se je spremenila, ko so nehali tuje običaje opisovati z besednjakom in vrednotami lastnega okolja ter nam jih približali kot drugačne možnosti domovanja in življenja. Tako se proučevanje drugačnih kultur spremeni v možnost spoznavanja skritih mehanizmov naše lastne. Rečeno drugače:

»kulturni šok« praviloma ne nastopi takrat, ko prideš v tuje kraje z drugačnimi navadami, jezikovnimi ovirami, trebušnimi težavami in neprijetnimi žuželkami, temveč ko se vrneš na letališče Brnik (oz. kakor mu že zdaj

pravijo). Da ne dolgozevim: to, kar preseneti ob vrnitvi v Slovenijo in Evropo, je - 1. pomanjkanje barv, 2. odsotnost otrok in 3. odsotnost nasmehov. Ni narobe brati Asturiasove *Koruzarje* ali Travnovo *Oblast* preden se odpravite na jug Mehike ali v Gvatemalo, a ko ste tam, pa si vzemite čas za Cankarja, da boste pripravljeni na vrnitev k domači »normali«.

Nasvet za potepanje

Turistična industrija in padanje cen potovanj je dejstvo, ki ga lahko izrabimo za globalni nomadizem. Naučimo se še kakšen jezik poleg angleščine, ki nas v očeh domačinov spremeni v denarnico na dveh nogah. Na internetu najdemo vrsto priložnosti za informacije, klepet in neuhojene ideje. Številni so odlični romani afriških pisateljev in pisateljic. Z malo truda ne spregledamo film, ki je prišel iz arabskega sveta. Preberimo si iskrena sporočila Sonje Porle in Toma Križnarja. Izziv je tudi tečaj indijske kuhinje. Znanje salse ni nikoli odveč. Kot tudi ne par dobrih čevljev in ne prevelik nahrbtnik. In nekaj fotk svojih frocev, ljubic in Blejskega jezera, ki jih boste pokazali svojim novim prijateljem, preden se jih boste lotili fotografirati. Lonely Planet koristi zato, da najdete avtobusno postajo v neznanem mestu in da se ognete vsem priporočenim znamenitostim, kjer boste srečavali vedno iste ljudi. Priključite se spodobni nevladni organizaciji, okoljevarstvenikom ali drugim aktivistom. Na internetu preverite lokalno Indymedia.org. Pozabimo na čas in spomnimo se pozitivne balkanske dediščine (»Nema problema!«). In turistično počitnikovanje se spremeni v življenjsko dogodivščino, ki nas zaznamuje.

Je pa res tudi to, da za tako dogodivščino ne rabimo iti daleč. Včasih le do sosedu na klepet.

Zakaj ne maram biti »junkie«?

Od kod izvira ta večni odpor do te sicer popolnoma povsod po svetu sprejete besede, ki pač označuje nekoga, ki je odvisnik, nekoga, ki je narkoman? Verjetno to dojemam sedaj, a je žal že prepozno, zadala sem si res veliko nalogo. Saj poznate tisto: »To je težaško delo, vendar nekdo ga mora opraviti!« In ta »nekdo« moram tokrat biti nedvomno jaz. Govora je torej o tisti grdi besedi »junkie«.

Smeti

Kaj pomeni beseda »junkie«? Je beseda ameriškega izvora in sicer slengovskega, kar pomeni, da boste to besedo zaman iskali v slovarju angleškega knjižnega jezika. Stolčena je seveda iz besede »junk« (izg. džank), ki ima nekaj pomenov, a glavni je vsekakor: slabše blago, stara šara, odpad, smeti. Poleg razlage je pripisano tudi - *american slang*: mamilo. Torej, po domače: odpad. Ko se je narkomanija v ZDA prvič pojavila bolj javno, so se ljudje seveda zgražali nad tem demonskim pojavom. Demonskim zato, ker so v dvajsetih letih prejšnjega stoletja imeli narkomane pravzaprav za bolnike (kar seveda tudi so). Šmilili so se ljudem, ker so trpeli strašanske bolečine, kadar svojega »zdravila« niso imeli. Ker so takratni dilerji bedo narkomanov izkoriščali še bolj hladnokrvno in brez milosti, kot jo dandanes (vem, da v to le stežka verjamete, vendar navajam le dokumentirana dejstva), so začeli svojci odvisnih ob nakupu slabega heroína širiti govornice, da jim pravzaprav prodajajo slabo robo, smeti, torej »junk«. Leta 1924 so bili policisti v New York-u obveščeni, da se je na velikanski stavbi v središču mesta pojavil nekakšen napis, torej grafit. Z ogromnimi črkami je pisalo: »Don't sell us junk no more!!!« Prevod: »Nikar nam več ne prodajajte smeti!!!« In če je »zdravilo« džank, je oseba, ki to zdravilo uporablja, nakupuje, potrebuje,

»junkie« (izg. džanki). Beseda je torej slengovska. Da je sleng žargonski jezik oz. žargonski način izražanja, mi verjetno ni potrebno posebej razpredati. Na medmrežju sem pri prijateljici odšihkala skoraj cel delavnik ali, po domače, namučila sem se kot nora, predno sem našla ves potreben material in informacije za tokratno pisanje. Če nič drugega, je bilo sila zanimivo in dobila sem polno novega znanja, ki mi resda morebiti nikoli ne bo prišlo prav razen tokrat, a nimam kaj, moje male sive celilce so kot najkvalitetnejša spužva in dnevno potrebujejo določeno mero »liquid-a« v obliki znanja, informacij, novosti. Po nekajurnem tipkanju po tipkovnici in razbolelih vrhovih prstnih jagodic sem ugotovila tisto, kar že od nekdaj vem: z besedo džanki ni popolnoma nič narobe!!! Mi sami (še posebej Primorci, saj na ljubljanskem koncu niti slučajno ni tako) smo tej besedi dodali, prilepili stigmo in slab prizvok. Že dejstvo, da jo Američani uporabljajo slengovsko, bi nam moralo dati vedeti, da je beseda pravzaprav nekako »frajerska« in kul. Je žargonska. Ljudje so jo sami iznajdli. Je umetna beseda. Torej so si jo izmislili, ker jim angloamerikanščina ni nudila besede, ki bi označila točno tisto, kar so hoteli. Sleng je bil vedno »frajerski«.

Poulično skladanje

Poulično skladanje in zlaganje besed je v devetdesetih postala prava mala umetnost. Nekakšen »knjižni underground«. Se spominjate, kakšne besede so ugledale luč dneva pri mladih, pa čeprav smo imeli prave slovenske izraze za mnoge od njih? »Cela štala« je eden takih izrazov, ki so mi ostali posebej v spominu. Danes ima nekako »agroživilsko-kmetijski« prizvok, pa tako zelo carski je bil svoj čas. Čisto spotoma sem se spomnila še enega takega - »carski«. Takrat smo si v pohvalo vseh svojih

vrnin tako zelo radi rekli: »Stari, ti si totalni car!« V Ljubljani v tistem času ni minil dan, da nisi vsaj nekajkrat slišal - »u iber« in - »itak«. In tega je toliko, da bi vam lahko napisala tri strani dolg prispevek, ampak vrniti se moramo k bistvu. Na kratko sem torej povedala, da imajo vsi ljudje, ne glede na geografsko lokacijo bivanja, veroizpoved, spolno usmerjenost, barvo kože, politično naravnost itd. enako navado, da »posiljujejo« svoj materni jezik tako, da v njega vnašajo žargonske »finte«. Nek priznan slavist je dejal, da Slovenci posiljujemo svoj materni jezik, zato sem uporabila del te izjave, s katero se pa niti slučajno ne strinjam. Pa čeprav slovenski jezik ljubim in nadvse rada ustvarjam v slovenščini. Taisti slavist je dejal, da je naš jezik trd. Morebiti res ni melodičen kot španščina, pa vendar kljub majceni podobnosti zveni vseeno lepše kot nemščina. Ravno zato mogoče tako zelo paše včasih v slovenski knjižni jezik vplesti tudi žargon, torej umetno sklampane besede. Sama sem mnenja, da je prav, da vsak človek pozna knjižni jezik in da ga zna uporabiti, vendar takrat, ko je za to kraj in čas. Jasno je, če bi isti prispevek pisala na primer za Delo, bi ga pisala drugače, kot ga pišem zdaj.

Nisem »junkie«, samo navlečen

Aha, džanki. Zdaj nam preostane le še »moderni« del ali, z drugimi besedami, del, ki se tiče današnjega časa. Sedaj vemo, od kod izvira ta, na slovenski obali tako zelo osovražena beseda. Vemo tudi, da je v uporabi že vsaj 80 let, je torej spoštljive starosti. Ne morem si kaj, premišlujem, da se beseda ne bi obdržala v uporabi toliko časa, če ne bi bila premišljeno in predvsem logično sestavljena. V medsebojnih pogovorih odvisniki zelo pogosto uporabljajo besedo džanki. Pravzaprav bi upala celo reči,

da se sploh ne spomnim, da bi kdaj uporabili izraze, kot so »odvisnik«, »narkoman«. Občasno se iz njihovih ust iztrga »narki«. To pa je tudi nekako vse. Zadnjič pa sem znanko po tistem, ko mi je zaupala, da ima novega fanta, logično vprašala: »Kaj je on tudi džanki?« Malo je manjkalo, da bi mi ob izrečenem stavku spraskala oči iz očesnih jamic. »Ma džanki ... Ni džanki, samo navlečen je!« Mislim, kdo tukaj koga – »ni džanki, samo navlečen je ...«?! Vsakič, ko si v mislih ponovim ta stavek, se mi zdi, da je bolj smešen. Kaj mi je hotela reči s tem? Da je »kao« fini narkoman? Da je zasvojenec s

pedigrejem? Halo?!!! No, ravno o tem danes poskušam pisati. Od kje izvira ta odpor? Tisti trenutek, ko se zbudiš in lahko misliš samo na to, kje in kako boš dobil šus, ker se počutiš tako zelo usrano, si postal »JUNKIE«! In prej ko se sprijazniš s tem, prej boš na poti spoznanja in predvsem priznanja, kar pa največkrat vodi do ozdravitve, ali vsaj hrepenenja po le-tej. Od kod nam sploh ideja, da lahko eno tako »grdo« stvar, kot je zasvojenost, zavijemo v celofan oz. v lepo ali lepšo besedo? Bi umor zvenel manj grozovito, če bi ga označevali z drugo besedo? Bi bila jaz manj

jaz, če bi se imenovala Suzana? In nenazadnje, bi vrtnica ne dišala tako lepo, če bi nosila drugačno ime (prosto po Malem princu)? Na kratko, mnenja sem, da moramo odvisniki narediti mnogo več na tem, da nam noben od nazivov ne bo odgovarjal več - iz preprostega razloga: ker bomo »clean«! Vse do takrat pa bomo, dragi moji bratje in sestre po igli, eno in isto: narkomani, drogeraši, odvisniki, narkiči, zasvojenci ali pa pač džankiji ... pa če se še tako upiramo. Edini izhod iz tega je predzadnji stavek!

avtorica* Luna Jurančič Šribar

Kralji ulice postali del mednarodnega gibanja cestnih časopisov (INSP)

Kralji ulice smo junija 2007 odpotovali na Poljsko v Poznan, kjer se je odvijala 12 vsakoletna konferenca Mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP – *International Network of Street Papers*). Uradno smo bili sprejeti v mrežo, ki vključuje že 80 članov razporejenih po 27 državah sveta. Na konferenci smo spoznali predstavnike drugih časopisov iz Južnoafriške republike, Namibije, Kenije, Avstralije, Norveške, Italije, Brazilije, Argentine, Kanade, ZDA, Portugalske, Rusije, Ukrajine, Nemčije, Švice, Slovaške, Anglije, Škotske ..., si izmenjali koristne informacije in ideje za prihodnji razvoj cestno-časopisnega gibanja. Dogovorili smo se tudi za mednarodna sodelovanja z nekaterimi drugimi organizacijami. Mednarodna zveza cestnih časopisov združuje časopise, ki jih prodajajo in včasih tudi ustvarjajo brezdomci in ostali ljudje, ki živijo pod pragom revščine. Razvila se je iz potreb po izmenjavi idej in spoznavanju najboljših praks med vse hitreje nastajajočimi cestnimi časopisi, ki so se vzpostavljali v 90-ih letih prejšnjega stoletja. INSP je močno mednarodno medijsko gibanje, ki temelji na prepričanju, da je izmenjava informacij ključna pri spopadanju s problemi brezdomstva in revščine. Na konferenci smo sprejeli tudi skupno deklaracijo, ki bo usmerjala delovanje cestnih časopisov in bo **predložena Organizaciji združenih narodov**. Skupaj z nekaterimi vzhodnoevropskimi državami smo se na Poljskem udeležili še šestdnevne delavnice na temo **socialne ekonomije**, si ogledali primere njihovega sistema **socialne integracije in socialnih kooperacij**. Gre za vzpostavljanje alternativnih ekonomskih sistemov, ki so bolj socialno usmerjeni.

MEDNARODNA DEKLARACIJA CESTNIH ČASOPIŠOV V BOJU PROTI REVŠČINI, Poznan 2007 (Anti-poverty declaration)

DEKLARACIJA

Cestni časopisi s svojim delovanjem pripomorejo k zmanjševanju in zaustavljanju revščine ter brezdomstva. Smo pionirji v polju praktičnega in učinkovitega posredovanja za ustvarjanje pozitivnih sprememb v življenju ljudi. Kot globalno gibanje je mednarodna mreža cestnih časopisov pokazala svoj močan vpliv, saj se ta model lahko prenese po celem svetu, po vseh kontinentih. Model opolnomočenja in spodbude v okviru cestnega časopisa lahko seže preko meja samega gibanja cestnih časopisov. Danes navkljub težnjam vlad in socialnih iniciativ, brezdomstvo in revščina še naprej naraščata in razjedata našo družbo. Zatorej pozivamo vlade vseh držav, da prisluhnejo glasu revščine in ustvarijo ter uporabijo nove oblike boja proti revščini po načelu opolnomočenja in spodbude, ki ga utrjujejo cestni časopisi. Pozivamo korporacije, da vpeljejo skupno socialno odgovorno politiko, usmerjeno proti revščini v lokalnih skupnostih in prepoznajo učinkovitost cestnih časopisov pri ustvarjanju te politike. Pozivamo izobražen del družbe, da preneha gledati na ljudi, ki doživljajo revščino in brezdomstvo kot na grožnjo in del problema, ampak jih začnejo obravnavati kot del rešitve. Nihče na tem svetu ne bi smel živeti v revščini, skupaj imamo obveznost in moč, da to spremenimo. Dražje je ohranjati revščino kot končati jo. Pozivamo vse dele družbe, da se združijo v preprečevanju revščine in vključijo cestne časopise kot del rešitve.

Resnične in malo manj resnične zgodbe iz življenja brezdomca

Začel bom pri 15. postaji. Prihodnjič pa lepo po vrsti, kot so hiše v Trsti.

15. POSTAJA

Križev pot ima navadno štirinajst postaj, moj eno več. Ta postaja je navadno frančiškanska cerkev na Tromostovju. Tam nasproti je kip Franceta Prešerna. In ker je ravno kulturni praznik, bi se tudi zame spodobilo, da poskušam narediti bilanco svojega življenja, torej tistega, kar je bilo v mojem življenju dobrega in seveda slabega.

Odločen, da to storim, stopim v cerkev. Počutim se kot cestinar in farizej hkrati, saj morda le poznate tisto priliko iz

Biblije o cestinarju in farizeju.

Zbogati (kaj pa to pomeni??) se sam s sabo je naporno in nevarno početje. Saj veste, narediti bilanco v nekem podjetju je dokaj zahtevno dejanje, kaj šele, če delate bilanco lastnega početja. Težko bo priznati brezglavo bluzenje po Ljubljani, še težje bo opravičiti visokoleteče blodnje in zapravljanje časa za nikoli uresničene načrte. Zato je nujno, da vso to pezo, ki me tlači, te velike in težke kamne okoli mojega vratu, nekeje odložim in da neobremenjen poskusim stopiti na novo pot. Pobožna želja ali spet eden od neuresničljivih projektov.

Cerkev je tiha in topla. Le nekaj ljudi raztreseno po veliki cerkveni ladji sedi v klopih in premišljuje ali moli. Usedem se v klop

blizu velikega križa na desnem stranskem oltarju. Zatopim se v premišljevanje in pripravo moje življenjske bilance, kar me zmoti smrčanje izpod kora, sprva tiho, nato vedno glasneje.

»Tale bo požagal vse kočevske gozdove, le kam naj se potem zatečejo kočevski medvedi«, razpravljam sam s sabo in gledam Kristusa na križu. Zdi se mi, kot da bi rad začel pogovor z mano, in to na temo smrčanja. Zagotovo, razmišljam, mu danes

ni do matematike, statistike, ekonomije, še manj do psihologije in filozofiranja, gotovo se je tega danes že dovolj naposlušal. Verjetno bi se tudi on rad izognil pripravi in izdelavi tele moje bilance. Kristus se nasmehne in pravi: »Pustiva tole bilanco za drugič, saj ne ti ne jaz nisva še pripravljena.« In tako potrdi mojo domnevo.

»Kaj ni to zanimiva glasba,« me potolaži. »Vsak zvok je, veš, opravičilo, vsak zvok je prošnja, da odpustim temu smrčacu, ki je tak kot ti, brez doma, brez strehe nad glavo in mu je moja hiša edini in prijetni dom. Tole je, veš, kot molitev.«

»Že, že,« ugovarjam, »pa saj človek ne pride v cerkev, da bi se nasmrčal in naspal.«

»Čisto nič se nisi spremenil,« pravi.

»Odložila bova izdelavo tvoje življenjske bilance.

Nanjo nisi še pripravljen. Poglej vase, kaj nisi tudi ti pred kratkim prišel v tole mojo cerkev, se usedel tam v predzadnjo klop, se zatopil v premišljevanje in se zbudil, ko je bilo maše že konec.«

»S tabo je pa res težko razpravljati, vsa dejstva poznaš, celo tista, ki jih ima človek kot adute spravljene v rokavu.«

»Kdo pa naj bolje pozna svoje ovce, če ne jaz.«

»S tabo je težko moralizirati.«

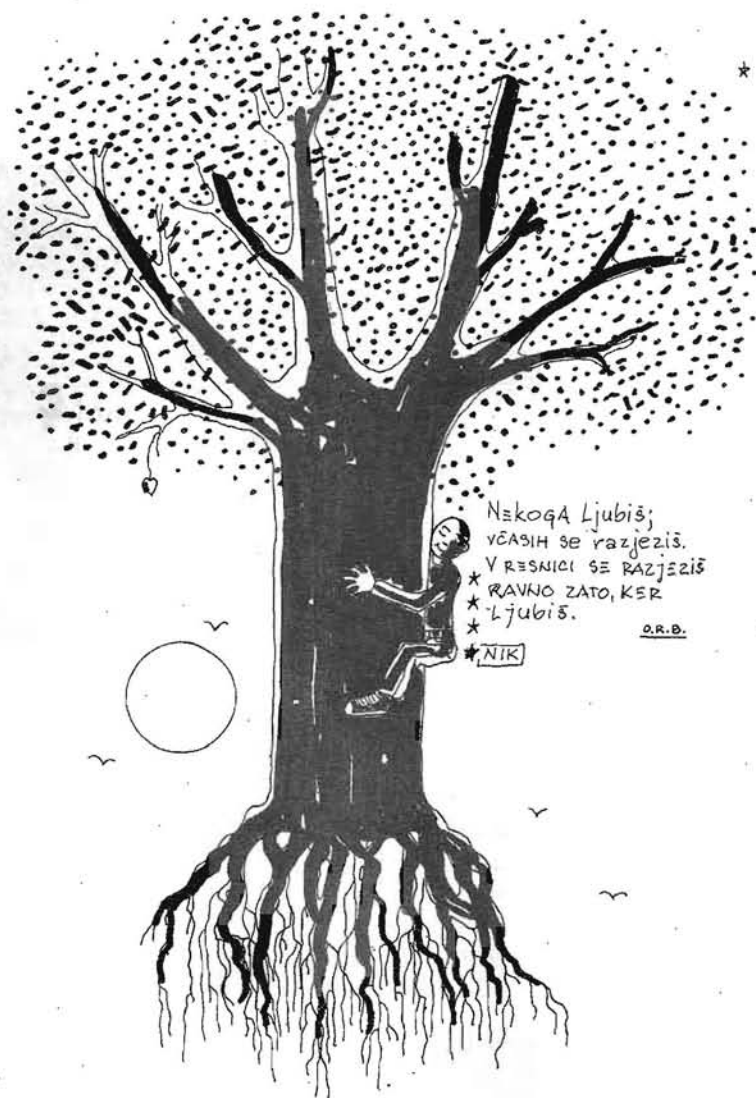
»Kaj nisi govoril o nekih adutih?«

»Seveda sem,« mu odgovorim.

»Na igre na srečo se pa ne razumem.«

Tako, priprava in izdelava moje življenjske bilance bo počakala na boljše trenutke. Zbudi me moje lastno glasno

smrčanje. Cerkev je prazna. Zmajujem z glavo in se z občutkom krivde in še ves zaspan na majavih nogah odpravim iz cerkve. Spanec je bil odrešujoč in krepičen. Lažje delam. Zagotovo mi je tale spanec odpustil tudi Kristus in ga prištel v dobro, ko bova naslednjič poskušala narediti moje življenjsko bilanco.

Nedelja, 17.9.2006

Nedelja. Sicer je na Povšetovi skoraj vsak dan nedelja. Zbudim se ob približno 6:30 in do zajtrka (8:30) berem neko dolgočasno knjigo, čas neverjetno hitro mine. Po zajtrku je zopet uro in pol dolgčas, dokler ne pride na obisk sestra in prinese obleko, pribor za osebno higieno oziroma vse, kar nujno potrebujem. Neverjetno, kakšne varnostne ukrepe imajo. Zanima me, zakaj morajo biti vse reči v škatlah in ne v vrečkah? Zakaj ne sme prinesiti cigaret? (Čeprav nekateri obsojeni pravijo, da mi po zakonu lahko prinese do dve škatli!) Zakaj ne sme prinesiti hrane? (S tem mislim arašide, čips...) In še kakšna butasta bi se našla. Okoli 12h me preselijo v drugo sobo, ker so sobo, v kateri sem bil sam, potrebovali za osamitev nekega obsojenca iz spodnjega nadstropja zaradi nekega nesporazuma ali celo pretepa. V sobi je vse: TV, ura, radio, celo DVD. Večina ljudi v sobi je normalna, le neki »šiptar« se zelo boji moje bolezni, tako da včasih izusti kakšne neumnosti oziroma nesmisle (npr. naj ne dajem svojega kozarca zraven njegovega, da naj na umazano perilo dam listek, naj ga perejo posebej itd.). Kljub temu, da sem mu razložil, da se bolezen prenaša samo s krvjo in še to težko, vztraja pri svojem, zato po eni strani komaj čakam, da grem nazaj v svojo sobo, saj po zakonu sploh ne bi smel biti v tej sobi med obsojenci, saj sem le upravnno kaznovan. Vendar sem raje tiho, ker nočem imeti težav, saj imam do konca le devetnajst dni. Kosilo je najboljšo do sedaj, vendar komaj pojem svoj obrok, ker nimam apetita. Popoldne grem, za razliko od preteklih dni, na sprehod. Zvečer gledam TV in berem časopis.

Ponedeljek, 18.9.2006

Ne vem, kaj naj napišem. Nimam inspiracije. Večino časa gledam TV in razmišljam o prihodnosti. Zopet se pripravim s »šiptarjem« iz sobe, čeprav se nočem, ampak ne bom tiho, ker nima prav. Tudi danes ne grem na sprehod, ker sem sedaj na polodprtem oddelku in se še nisem navadil na nova, drugačna pravila. Soba je zaklenjena samo od 21:45 do 6h in ne cel dan kot na prejšnjem oddelku. Lahko se

prosto sprehajamo po oddelku, drugih sobah in dvorani, tako da še zdaleč ni tako dolgčas. Naj še omenim, da sem pri tuširanju pozabil šampon, ki je kljub hitremu posredovanju izginil.

Torek, 19.9.2006

Zbudim se ob 2h, 4h in 6h, ko grem na zajtrk. Po zajtrku komaj malo zadremam, že me zbudi paznik, ob 7h je namreč raport in takrat naj bi bila postelja že pospravljena, kar očitno ne velja za vse. Jaz se držim pravil, čeprav bi se mi lahko »jebalo«, saj mi ne morejo dati sankcij, ker nisem na prestajanju kazni. Dopoldne pospravim sobo, kar mi vzame približno 45 minut, potem dolgčas. Najraje bi se najedel tablet, ki so mi ostale od prejšnjih dni, ampak jih bom rajši zunaj prodal, da bom imel za frizerja in zračnico pri kolesu, če bo seveda še tam. Upam, da ne bo nikogar zanimalo zaklenjeno kolo s prazno zadnjo zračnico. Nikoli se ne ve pri teh »zadetkih« na Metelkovi, kaj jih prime. Počutim se dosti bolje, fizično in psihično. Še vedno me moti hepatitis in komaj čakam, da se ga rešim, komaj čakam, da najdem službo, dobim denar, odplačam dolgove, zberem denar za šolo in jo dokončam, da se potem lahko vpišem na fakulteto, kot sem obljubil sebi, Z. in še nekaterim. In da si ponovno uredim telefon, skratka, da vsaj približno normalno zaživim. Upam in želim si, da bom zdržal brez alkohola ali s čim manj, ker se bojim, da če si bom rekel čisto brez alkohola, ne bom zdržal in bo potem še slabše. Ne smem se preveč obremenjevati s tem, a tudi pozabiti ne smem.

Sreda, 20.9.2006

Nič pomembnega, razen tega, da sem prejel pismo od Kraljev ulice in bil zelo vesel, da so se spomnili name. Saj bi odpisal, pa trenutno nimam denarja niti za znamke in kuverto, ker sem zapravil denar, ki mi ga je prinesla sestra za druge reči in tudi pisma nisem pričakoval, prav tako nimam točnega naslova. Zanima me, od koga so izvedeli, da sem v zaporu in da je treba napisati naslov pošiljatelja, da sploh dobim pošto. Popoldne pospravljam sobo in grem na sprehod. Zvečer se še stuširam, gledam film na DVD-ju in zaspi.

Četrtek, 21.9.2006

Pri zajtrku ob šestih sem utrujen, ker sem se od enih naprej zbujal približno vsako uro. Sicer sem pojedel samo pol terapije, ampak mislim, da to ni razlog, ker po zajtrku vzamem celo in kljub temu ne morem zaspati. Dopoldne mine kar hitro, pogovarjamo se z nekaterimi iz drugih sob in gledamo DVD. Pri kosilu se mi zopet povrne tek, kar mislim, da je dober znak. Saj moram biti lačen, ker je med zajtrkom in kosilom kar osem ur in pol razmika, zato se dopoldne oziroma čas do kosila tako vleče. Po kosilu gre hitreje, od 15:30 – 17:30 sprehod, ob 18:30 večerja, potem je že dnevnik, po njem si ogledamo kakšen film ali dva na TV ali DVD in nato spanje. Najraje sem buden čim dlje, da lahko spim do šestih, ko je zajtrk. Komaj čakam, da mine ta mesec, kolikor imam za odslužiti.

Petek, 22.9.2006

Spanje je bilo solidno. Iz navade me malo razganja, ker je petek. Zajtrk je kot ponavadi skromen. Zjutraj in dopoldne gledam TV, se sprehajam po hodniku in razmišljam, kaj je na prednostni listi, ko pridem iz zapora. Idej je veliko, samo urediti jih moram. Pred kosilom si ogledam še film na DVD, za katerega sem mislil, da je boljši, zato ga polovico pogledam v hitrem posnetku. Moram se pomiriti. Nekateri reči hočem narediti preveč hitro in ko vidim, da ne gre, sem jezen in razočaran, ampak še vedno rinem z glavo skozi zid, ker sem trmast. Če ne bo šlo drugače, bom za nekaj časa začel jemati pomirjevala.

Kokainska omama: družbeno zlo ali zlo zaradi družbe

Kokain postaja v Evropi vedno bolj razširjena droga. Sodobni svet zaznamujejo kompleksne in hitre družbene spremembe. V družbi, ki je vedno bolj usmerjena v storilnost, kjer je posameznik prepuščen samemu sebi in so vrednote povezane z učinkovitostjo, delom in uveljavljanjem, je človek pogosto primoran iskati bližnjice za obvladovanja tempa in obveznosti. Smo ujetniki kapitalizma in demokracije, po drugi strani pa vedno bolj čustveno prazni in odtujeni.

KHOKA

Uporaba kokaina oz. listov koke je stara kot človeštvo samo. Beseda »coca« priha iz Tiwakanu besede »khoka«, kar pomeni drevo. Na svetu je več kot dvesto različnih vrst rastline koka, vendar le dve vrsti koka rastlin zadostujeta kvaliteti in se obirata štirikrat letno. V začetku dvajsetega stoletja je postalo snifanje kokaina zelo popularno. Leta 1914 so bili kokain in opiat razglašeni za prepovedane ilegalne droge.

Kokain¹ je droga, s katero se, za marihuano in hašišem, največ trguje. Kolumbija je daleč največji vir prepovedane koke na svetu, sledita pa ji Peru in Bolivija. Po ocenah se je svetovna proizvodnja kokaina leta 2004 povečala na 687 ton. V obdobju od leta 1999 do 2004 se je število zasegov kokaina v EU na splošno povečalo, zasežene količine pa so nihale glede na trende povečevanja. Na podlagi nacionalnih raziskav med prebivalstvom se ocenjuje, da je približno 10 milijonov Evropejcev vsaj enkrat v življenju poskusilo kokain (razširjenost uživanja kadarkoli v življenju), kar je 3% vseh odraslih prebivalcev.

SLOVENC NA »KOKI«

Porabo kokaina v Sloveniji je težko oceniti, saj so podatki zelo skopi ali pa jih ni. Izhajal bom iz raziskav, ki so bile narejene v preteklosti in so preučevale vzorce in prevalenco uporabe stimulatívni drog. Če primerjamo raziskave, lahko ugotovimo, da je v petih letih porast uporabe kokaina med mladimi narasla za 11 %, kar je precejšnji delež.

Torej lahko ugotovimo, da se tudi Slovenija ni izognila trendu porasta uporabe te droge. Za kokain je treba povedati, da ne povzroči takšne fizične odvisnosti, kot jo poznamo pri heroinu, vsekakor pa se lahko razvije zelo močna psihična odvisnost. Deluje s pomočjo sprožilcev (asociacije na uživanje kokaina), ki sprožijo kemične snovi, ki so že v telesu. Del teh kemičnih snovi se prav tako sproži pri doživljanju užitkov in nevarnosti.

POLITIKA PRIKRIVANJA

Uradna² politika v odnosu do drog omejuje dostop do vednosti o drogah – dovoli le širjenje tistih informacij, ki prikazujejo samo negativne posledice uživanja drog. Opozarja se le na škodljive učinke drog oz. o drugih plateh drog preventivna politika ne govori. Užitek je označen kot sporen, nepravi. Učenje o pitju alkohola je tista dovoljena vednost, o kateri se lahko mladi formalno in neformalno poučijo prek medijev, opazovanja vedenja v družini in pri prijateljih. Jasno se ve, v katerih situacijah in ob katerih priložnostih je pitje dovoljeno ter kdaj je uživanje prestopilo mejo, ki je za določeno kulturno okolje sprejemljiva. Družba razvija mehanizme, ki omogočajo nadzorovano uživanje, česar pa za primer uživanja drog ne moremo reči.

V prohibicionističnem diskurzu sta se razvila dva modela boja proti drogam. Prvi je usmerjen na omejevanje ponudbe droge na trgu, kar pomeni, da poskušajo organi represije fizično spraviti drogo iz prometa. Drugi model prohibicije se je usmeril v povpraševanje, torej se iščejo vzroki za tako visoko povpraševanje.

Socialna škoda uporabe droge nastane, ko je oseba zasvojena, saj jo kot takšno izključimo iz neformalnih in formalnih mrež. K nastanku socialne škode največ pripomore družbena reakcija na početje ter sam status prepovedane substance.

PREMIKI NA PODROČJU SOCIALNEGA DELA

Socialno delo, ki akceptira uživanje drog, pomeni novo paradigmo na področju socialnega dela. Ne temelji na abstinenci, temveč ima »nizek prag« vstopa v program pomoči. To pa ne pomeni, da zagovarja uživanje drog. S tem pristopom socialno delo izstopi iz tradicionalne obravnave politike do drog. Zmanjševanje škode pomeni tudi prelom med tradicionalnimi oblikami dela in vse večjega razkola med uporabniki in stroko. Paradigma zmanjševanja škode izhaja iz spoznanja, da poskus urejanja drog s kazensko pravnim ali hotenim zdravljenjem ne prinašajo želenih učinkov. Sestavni del takega socialnega dela je spodbujanje samopomoči in procesov socialne vključitve. Posamezniku je potrebno zagotoviti nujni eksistenčni minimum in mu s tem nakazati, da se je vredno odpovedati drogi. Uspešnost različnih oblik pomoči je odvisna od upoštevanja različnosti posameznikov, njihovih potreb in njihovega napredovanja v procesu odvajanja, pri čemer »povratništva« ni treba dramatizirati. Proces odvajanja naj bi potekal v daljšem obdobju, tako da bi zasvojenec v tem času lahko izoblikoval novo identiteto in nov slog življenja. Uporabniki drog so v težnji po zunanji kontroli nad svojim življenjem izbrali drogo, ki jim je dala občutek lastne kontrole. Neposredno pozivanje k določenemu ravnanju, npr. abstinenci, zbuja v ljudeh

strah pred izgubo kontrole nad lastnim življenjem. Uporaba kokaina ne vodi vedno v propad, kakor velja v javnosti. Reinerman, Murphy in Walford³ so pri raziskavi uporabnikov kokaina ugotovili, da je mogoča dolgotrajna, nadzorovana uporaba droge in da je izguba nadzora nad porabo posledica družbenih razmer, prav tako tudi načina vnosa droge. Torej povečanje porabe kokaina ni nujno posledica vpliva substance na človeško telo. Večina uživalcev se je zavedla zlorabe in se odločila za bolj kontroliran in varen način vnosa. Nadzor uporabe kokaina je povezan z okoliščinami uživanja, to pokaže ugotovitev, da so uživalci, ki nadzorujejo uporabo, večinoma tisti, ki pred tem niso bili preplavljeni s psihičnimi, socialnimi ali materialnimi težavami in niso uporabljali droge za reševanje le-teh. Njihove družine, službe, hobiji in vpetost v skupnost so bili dejavniki, ki so jih odvrnili od tega, da bi bilo njihovo življenje povsem osredotočeno na drogo. Opazovanja so prav tako dokazala, da obstaja pri tistih, ki imajo npr. nestalno službo, nepomembno vlogo v skupnosti ali nestabilne družinske razmere, večje tveganje izgube nadzora nad uporabo droge. Pomembno se je zavedati, da se je večina uporabnikov drog naučila živeti z drogo ter da v zasvojenost pripeljejo najrazličnejše življenjske situacije in okoliščine – disfunkcionalna družina, nesrečno otroštvo, izguba službe/partnerja, notranji/zunanji konflikti, težave v duševnem zdravju ...

Predsodki in stereotipi, ki krožijo okoli uživalcev drog, temeljijo na podlagi neznanja in nepoznavanja drog. Vloga »džankija« je popularen lik uživalca drog in zapolnjuje predstave o zasvojenosti. Vendar ta vloga ni najpogostejši in najverjetnejši potek uporabe drog, kar potrjujejo številni ljudje, ki uživajo drogo in živijo normalno življenje. Uživalca, ki ima urejeno materialno, socialno in duševno razsežnost, težko prepoznamo. Torej lahko ugotovimo, da uživanje droge ne vodi nujno v propad ter da je mogoče uživanje kontrolirati.

Za marsikoga (npr. policijo) so projekti zmanjševanja škode sporni, saj v njih vidijo omogočanje uživanja drog in celo vzpodbujanje k uživanju. Pri tem je potreben precejšnji miselni preskok in dobra obrazložitev. Pri zmanjševanju škode gre tudi za zmanjševanje škode za širšo in ožjo okolico odvisnika. Program zajema t.i. »skrito populacijo«, sledi trendu uporabe drog na določenem območju in stabilizira ter zmanjšuje uporabo drog.

¹ Vir: <http://ar2006.emcdda.europa.eu/sl/page009-sl.html> (februar 2007)

² Grebenc, V. (2001). Ekspertiza na podlagi izkušnje in prepovedana vednost v pripovedih uživalcev drog. *Socialno delo*, 40, št. 2-4: 105-116, Ljubljana

³ Reinerman, C., Murphy, S. and Walford, D. (1994). Pharmacology in not destiniy: The contingent character of cocaine abuse and addiction. Selected readings, Stimulants: Cocaine and amphetamine, Pedagoška fakulteta, Ljubljana
- COCA 2003. Conference on crack and cocaine. Seminar DTO, Klinični center Ljubljana (september 2006)

»Indijanski pregovor pravi: ne sodi človeka, dokler nisi v njegovih mokasinih prehodil ene milje. Taka hoja je lahko osnova strpnosti na eni strani in nepopustljivosti, kar zadeva načela na drugi strani. (...) Prvotni vtis, ki ga na nas napravi neka religija, lahko primerjamo z vtisom, ki ga napravi šofer, ki se giblje v avtu – gledano od zunaj je smešen, če pa odpre okno, ugotovimo zveze med njegovimi gibi in glasbo, ki jo posluša.«

Marjan Smrke, *Svetovne religije*, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 2000, str. 9-10.

Torek, 06.03.2007

Danes sem se odpeljala s sodelavcem na iskanje družine malega Tumainija, ki se je pred nekaj tedni zatekel v naš center za ulične otroke. Deček mora imeti okrog osem ali devet let, droben, majhen, a zgovoren, pogumen in preizkušen. Odkar smo se vrnili z devetdnevnega tabora na plantaži banan salezijancev v Shashi, je mali prepoznal križišče, ki pelje proti tej vasi na meji province Severnega Kivu z Južnim Kivom ob jezeru Kivu. To je bila prva konkretna informacija o poti do njegovega izvora družine.

Do sedaj je govoril le »kule yulu, kule chiní, nyuma ya kilima, kisha unaenda pale, na unafika nyumbani« (tam dol, tam čez, zadaj za hribom, pol pa greš tja, pa prideš domov). Seveda kljub otrokovemu trudu nam takšen opis poti do doma ne zadostuje za konkretno sled družini otroka. Lahko bi bila kjerkoli v gigantskem Kongu v osrčju Črne Afrike. A po otrokovem prepoznavanju tega križišča med Masisijem, potjo do Bukawa in Kitchango se nam vzbudi upanje na pravo sled do otrokovih korenin.

In pot pod noge. Predel, kamor je otrok pokazal, je še vedno vojno območje. Od minulega novembra do danes tukaj ponovno potekajo spopadi, bilo je malo zatišja in potem ponovni konflikt med vojaškimi silami aktualne kongoške vojske (FARDC) in ruandskega upornika Laurent Nkunda, ki se bojuje v krinki varovanja ruandske manjšine na tem vzhodnem delu Konga. V bojih je pogosto imenovana tudi gverila Mai Mai, znana po rekrutiranju otrok v vojsko, hranjenju s človeškim mesom ter uporabi mnogih fetišev in obredov za opogumljanje v krvavih bojih. Nekaj dni nazaj so streljali na našega salezijanskega brata in ga popolnoma oropali. K sreči so mu prihranili življenje. Motor njegove Toyote je preluknjan z naboji, ki so povzročili nekaj centimetrski premer vrtine strela. Seveda, protagonisti ropa so bili oboroženi vojaki. Zgodilo se je ob petih popoldne v osamljenem delu poti na salezijansko plantažo kave v Nyiangomi, do katere pridemo mimo druge salezijanske plantaže Shashe ob Sakah.

Prispemo v Sake. Združeni Narodi so umaknili zapornice na cesti, tudi domačinom so ukazali umik zapornic, saj so na njih le izkoriščali že tako revne trgovce in jim kradli dobrine s podporo oboroženih vojakov. V vasi Sake in njeni okolici je polno vojakov, s takšno in drugačno uniformo. Upornike naj bi rekrutirali v redno vojsko, a v tem delu se mirno sprehajajo s svojo proruandsko uniformo. Drvimo po kamniti luknjasti makadamski poti in opazujemo otroka, do kam nas bo pripeljal. Peljemo se mimo tržnice oglja. V tem delu okrog Sak oglje ni ravno kvalitetno, saj je les manj krepak in oglje se hitreje porabi. Zato je tudi cenejši, 6\$ na zakej, medtem ko v delu Severnega Kivuja proti Ugandi stane do 15 ali 17\$. Počasi se

začne spominjati delov ob cesti: »... aha, tukaj je dispanzer, tukaj sem mami pomagal nabirati veje za pridelavo oglja, tukaj je šola mojega brata ...« Aha, »šola mojega brata«, se pravi, da dom ne sme biti daleč. In res, nekaj kilometrov za šolo nam reče, naj ustavimo. Pelje nas v hrib. Sosedje ga že poimenujejo Tumaini. Dober znak. Hiša iz blata nad cesto. Oče leži na tleh zunaj ob hiši na »pagné« (kongoško tradicionalno blago). Bolan. Že en teden ima krvavo drisko. Zdravi se tradicionalno, z rastlinami. Ne zaupa zdravilom belcev pa tudi denarja zanj nima in konec koncev

je kemičnih zdravil v vašem dispanzerju tudi zmanjkalo. Videti je močno shujšan. Sedemo zunaj hiše, kar pomeni, da je v hiši revščina ali pa je neurejeno in jih je sram vanjo povabiti goste. Oče pripoveduje: »Ta otrok je bil pred šestimi meseci najden na tržnici oglja, kjer moj sin pobira takse trgovcem. Moj sin se ga je usmilil, ga pripeljal k nam in mi smo ga sprejeli za svojega. Malo smo povpraševali po okolici, kdo bi bil, od kod prihaja, a nobene novice. Zaradi vojne se nismo odpravili sami na

foto* Alenka Zelenč

pot za iskanje otrokove prave družine.« Moj sodelavec jih potrdi v njihovem plemenitem dejanju oskrbe izgubljenčka, a obenem predlaga, da vseeno skupaj poiščemo sledi do prave družine. Se strinjajo. Ocenijo, da mora biti po otrokovih navodilih vas njegove stare mame kakih 30 kilometrov stran od Kingija, kjer se trenutno nahajamo. Pot je zelo slaba. Srečamo le humanitarna vozila in vozila Združenih Narodov. Po dobri uri prispemo na točko, kjer otrok pove, da v tej vasi prebiva njegova stara mama. Nekaj kot vas Kirorirwe. Znana je po dobri prodaji jogurta in sira. Tumaini mi svetuje, naj raje ostanem v avtu, saj kot belka ne bom zmogla strme poti. To pač imajo v glavi, da se belec ni sposoben preveč gibati. Se zasmejim in se odpravim z njimi. Moja bela koža je ponovno ogrela domačine v njihovi nadležni radovednosti. Prispemo do blatne kolibe. Noseča mlada ženska nas sprejme v salon. Sodelavec odganja radovedno množico. Očitno tukaj ne vidijo veliko belcev. Ženska prepozna Tumainija. Poimenuje ga Vita, kar pomeni vojna. Očitno je to njegovo pravo ime. Se čudi. Vsi so mislili, da je že mrtev. Stara mama je na polju, pol ure stran. Ženska je žena strica Vite. Pripoveduje. Otrok je zbežal od svoje mame iz Kitchango, saj ona menja moške kot svoje lasulje. Oče otroka je mrtev. Zapomnil si je ime vasi stare mame in njeno osebno ime, jo našel in ostal pri njej. Nekoč ga je stričeva žena poslala po Omo, plavi pralni prašek in otrok se ni več vrnil domov. Pristal je v Kingi, kjer ga je oskrbela že poimenovana družina. In tudi v Kingiju ni dolgo ostal, saj pravi, da se je v vojni izgubil, pristal v Sakah in se peš odpravil v Gomo ter tam pristal na ulici. Med podpisovanjem dokumenta za reunifikacijo Vite v družino stare mame stričeva žena ne sme poimenovati imena svoje tašče. Je nevljudno. Pričujoči sosed opravi ta del formalnosti. Tumaini Viti obljubimo obisk čez nekaj časa.

V četrtek 7.6.2007 je bila v prostorih Ambulante za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico na Strossmayerjevi 15, ki deluje pod okriljem Škofijske karitas Maribor tiskovna konferenca ob prevzemu aparatov za krvno in urinsko analizo, ki sta nam jih podarila klub Lions iz Maribora ter podjetje Mikro Polo. Ob tej priložnosti so se nam pridružili tudi zdravniki-prostovoljci, ki delujejo v ambulanti, prav tako pa je bil prisoten tudi zakladnik kluba Lions gospod Lavrenčič, ki je predal aparata v uporabo in hkrati spregovoril nekaj besed o poslanstvu njihovega kluba in posledični odločitvi, da pomagajo ambulantni ter ob tem vsem tistim ljudem, ki si zaradi različnih »ovir« ne morejo urediti obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Ob tej priložnosti se je vodja ambulante dr. Randelovič zahvalil za podarjeno opremo ter hkrati izkoristil priložnost in predstavil kratko statistiko delovanja v letošnjem letu ter podal tudi vizijo dela za vnaprej. Številke kažejo na precejšen porast pacientov, ki se zatekajo po zdravstveno oskrbo, saj je v prvih 5 mesecih letošnjega leta ambulanto v 120 delovnih dneh, od tega 47 dni s prisotnostjo

zdravnika, obiskalo 181 pacientov, od tega 66 ženskega spola, 95 moškega in 20 otrok, kar je za dobrih 30% več kot v istem obdobju lanske leto.

V nadaljevanju je dr. Flisar spregovoril nekaj besed o pomembnosti aparatov za krvno in urinsko analizo za samo ambulanto in zaključil, da s tem prehajajo aktivnosti ambulante iz zgolj kliničnih pregledov, v usmeritev ambulante k razširjeni diagnostiki.

Dr. Kupnik je prav v tem smislu razširjene diagnostike v nadaljevanju spregovoril nekaj besed tudi o EKG aparatu, ki bi ga prav tako potrebovali v ambulanti in zaprosil vse, ki bi nam lahko kakorkoli pomagali pri nabavi tega medicinskega aparata.

Ob koncu je Dr. Doplihar, sicer vodja tovrstne ljubljanske ambulante, predstavil kratek prerez problematike, s katero se srečujeta obe zaenkrat edini tovrstni ambulanti v Sloveniji.

V imenu Škofijske karitas Maribor sta tiskovno konferenco povezovala in vodila Branko Maček, predsednik in Zlatko Gričnik, generalni tajnik, ki je med drugim že uvodoma opisal precej »trnovo pot«, ki je pripeljala do zaživetja in realizacije zelo specifičnega programa ter se po tej poti zahvalil vsem, ki so ambulantni stali v vsem tem času ob strani in jo podpirali na tak in drugačen način ter zaprosil za pomoč tudi v prihodnje.

Gogijeva kolumna, 6. del

avtor* Šrok Goran - Gogi

Odločil sem se, da v temle prispevku ne bom napadal naših vodilnih. Nima smisla. Prej bi prepričal beton, da spregovori, kot pa njih, da so v marsičem v zmoti.

A so. Ampak kdo sem jaz, da bom njim govoril kako in kaj? Zato so oni »zgoraj« mi pa »od spodaj«. Edino, kar mi ne bo nikoli jasno: »kako to, da so lahko takšni slepci? Volili smo jih mi. Za njih delamo mi. Oni samo jemljejo, dajo pa nič. Oni kradejo, ne mi. Oni! Pa dovolj o »pametnih stvarih«. Glavno, da nam je lepo in da nas bo vedno več. Mislim nas - revežev. Glavno je tudi to, da imamo mir. Lepa država smo, kljub pomanjkljivostim. Smo, kar smo, samo ne pozabimo, da smo vsi samo ljudje.

Osebnostno jaz delam na tem, da vse mimoidoče nasmejim. Moji kameradje to zelo dobro vedo. Tudi moji kupci Kraljev ulice to zelo spoštujejo. Večji del se šalim, sem pač MB-klošar norček. Jaz sem pred mesecem dni praznoval svoj 42. rojstni dan. Bilo je smeha, to vam povem.

Praznoval sem ga s krilom mariborskih piratov. Praznovanje je trajalo cele tri tedne. Poskrbel sem za obilo smeha, kar je po mojem mnenju zelo pozitivna gesta. No, še danes, ko to pišem, sem popolnoma izčrpan. Pravim, da imam možgane na rezervi. Tolažim se, da pirati tudi. Preživeli smo in imeli smo se »fantastično«. Saj živimo samo enkrat – vsaj na tem planetu. Pirati. Držite se.

To vam iz vsega srca želim in ne samo vam, ampak vsem ostalim klošarjem po vsej Sloveniji. A ko ste pametni, me poslušajte – veselite se, smejte se, kajti lažje je, kot da se v sebi žrete.

In ker sem že pri rojstnih dnevih in ker imam možnost, da vam preko Kraljev ulice (seveda brezplačno), voščim vaš praznik, vam ga tudi bom.

Vlado, vse naj, a največ ti želim zdravja, kajti sam veš, da ko telo začne pešat ... Upam, da bova maratonsko druženje kmalu ponovila. Še enkrat – drži se.

Naslednji si na vrsti ti, **Elton SFRJ!** Vse najboljše za tvojih 54!

Pravi maratonec si in ostani mi zdrav, kajti sam dobro veš, da nisi večer.

Pa čuvaj očala, ker zato si Elton! Pa prekomerno ga pij, saj to tak in tak delaš že celo življenje. Naj te potolažim. Nisi edini in med njimi sem tudi jaz.

No, za konec, dragi bralci moje kolumne, naj vam napišem, da sem iskreno srečen, da nas, kljub razlikah v družbeni lestvici, vseeno »obrajate«, da ne hodite mimo nas, kot mimo smeti, kajti tisti kateri to delajo, so sami smeti.

Pa lep pozdrav do naslednje številke!

Kako se družimo, da se razdružimo in kako brezosebno osebni smo

Vrana vrani oči ne izključe, v nesreči spoznaš prijatelja – vse samo nakladajo. Na ulici je drugače. Ko ti gre slabo, nisi več zanimiv in ti prijatelji ne pomagajo več. Še povohajo te ne. Ponavadi žicamo skupaj in tudi sam priznam, da kaj denarja zaštekamo. Če se koga zaloti, se ga izobči (najebe), čeprav delamo vsi isto. Nikoli nisem mislil, da bom za liter izgubil frenda, ko pa alko prime, smo pa spet prijatelji. Prijateljstva se križajo, enkrat si z Jožetom in šinfas Janeza in obratno, potem pa ti itak kapne, da ko te ni, si na tapeti ti. Ko pa smo skupaj vsi, se pa objemamo in govorimo čez ženske, sistem, politiko. Še najrajši bi bil kar brez prijateljev v nesreči. Preskočil bi marsikatero buško in še denar mi ne bi manjkal. Najhuje mi je, ko vidim, da se nekomu podtakne kakšno tableto za spanje, se ga pokrade, zjutraj pa mu kot pravi prijatelji pomagamo »nenajti« krivca. Pravi poden. A kaj, prijatelji so moja edina družba, ki jo imam vseeno rad.

Zgodbe z ulice zapisuje Tomislav Gruden

Fantazija odklopa

Slovenski materialistični pogled na idealistično podobo popolnosti me je tako šokiral, da sem začel razmišljati, če je bodočnost res obup totalno nesmiselne sedanjosti. V ekstazi mišljenja sem padel v popolen trans nezavedanja in nerealnih osnov, predvsem pa v nejasno sliko samopodobe, dohitel sem sam vrh in padel najgloblje, ko sem se začel prebujati iz totalne nesmiselnosti in skoraj začutil elektromagnetno delovanje možganov, ki so se v šoku predajali usodi.

Žiga Novak

Imam odprt balkon.
Veranda kontemplacije.
Jebeš trubadurje,
tišina poje mi.

Maruša

RESNIČNE BUČE 2

Nato se to res zgodi, tako sem že hrepenel po vsaj malo primerni družbi, vsaj v letniku rojstva. Če ne drugca, tko da nism nč kej douk čaku, kurc, jst sm se kr odpravo do njenih vrat in pozvonu, ni takoj odprla, sam slišu pa sm, da je en sigurn doma, tko da sm še enkrat pozvonu, po parih sekundah je bol ihtavo odprla vrata rjavooka študentka kriminalistike, kukr sm bil obveščen. Imela je kratke lase z bolj bešnim pogledom. Mi je rekla prosm, nism vedu kva nej rečem, kva na hitr sm se zmislu, pa jo prašu če ma kej starga cajtna, ne, ne, sej se zajebavam, sm reku, da bi jo spravu saj mal v bolšo voljo, jst sm tvoj nov sosed, sm reku, ful mi je dougcajt, pa sm kr pozvonu. Aja, ni pene, je rekla stop naprej, jst sm Eva baj d vej, vsed se, sam mau, sam neki skenslam. Ok in kako to, da si kr pršu na vrata, je vprašala. Povedu sm ji tko k je .. No mega! Se prav, če mi bo dougcajt, loh komot pridm na kavo, kako ti je že ime je vprašala. Luka, sm ji mau prenaglas odgovoru. Ja in s čim se ukvarjaš, sm vprašu?

EGON

Hitrejši od geparda

Sprehajam se po gozdnem makadamu in se oziram malo sem, malo tja, nakar naenkrat zagledam srno, ki se pase na manjši jasi. Zagledam se vanjo in tudi ona me občasno pogleda, vendar se ne da motiti pri obedu. Obrnem se proti njej in jo z veseljem opazujem. Zelo lep izdelek narave, si mislim. Nekdo gre mimo mene in nadaljuje pot. Vseeno pogledam za njim, pogledam srno in hudo presenečen pogledam še enkrat: bil je medved, visok približno 180 cm, morda kakšen cm več! Tako sem bil hiter, da me niti gepard ne bi ujel! Morda sem postavil celo rekord na 1000 metrov, nazaj pa sem si preko telefona priskrbel prevoz za vsak slučaj. Prijatelju sem povedal, da sem srečal zelo prijaznega medveda.

KTM

Nekje tam nad oblaki
so skrite želje vse ...
Oblaki se razpuste
tako kot vse želje.

Po ulici opažam,
kako mimo gredo vsi,
nekdo se le ustavi
»pozorno« vprašanje mi zastavi:
Kaj pa je vas tukaj treba bilo?
In evro stisne mi v roko.
Hvala vam.

Stalagmit

Priročnik kralja ulice

Če je kaj, kar nas življenje vedno znova uči, je to, da se stvari spreminjajo. Da je življenje kot reka in da nikdar ne stopimo v isto. Spremenimo se mi in spremenilo se bo življenje. Spremeni se življenje in spremenili se bomo mi. 'Kolo sreče se okreče' pravijo sosede.

In če to velja za vse, velja še bolj za Kralja ulice. Ko ne veš več kam, ko ne veš več kod in s kom, ko se zdi, da je upanje izpuhtelo, ko si najbolj utrujen ali naveličan jalovih poskusov, se ustavi. Dihaj. Spomni se, da si, da si vedno bil in da imaš pravico biti. In če ti je ostal kak evro, zavij v menzo in si kupi kosilo. Čeprav za zadnji cent. Sedi na toplo, jej in misli na lepe stvari. Na svojo najljubšo barvo, na najboljšega prijatelja iz osnovne šole, na lepe čase, ki so minili in tiste, ki šele prihajajo. Spomni se na čas, ko si bil otrok in si bil bogat zato, ker nisi imel ničesar. To je korak številka ena. Ko ga storiš, je precejšen del poti za tabo.

»Zmagaš in nisi zadovoljen. Dosežeš, a te ne izpolni. Sprosti se. Spoštuj življenje,« sem pred leti prebral na enem izmed majhnih tiskanih listkov, ki mi ga je na ulici indijske Kalkute v roke stisnil voznik rikše, sivolas mož pri sedemdesetih. Za nekaj rupij na dan je pri štiridesetih stopinjah med hupajočo in kaotično reko avtomobilov manevriral kot mladenič. In če je veljalo zanj, zakaj ne bi zame? Zate? Nič na svetu človeka ne izčrpa bolj kot obup. Vseh stvari ni moč spremeniti, a če ti življenje v nekem trenutku ponudi limono, zakaj si ne bi zmešal limonade? In to znamo vsi. Najprej spremeniš pogled na svet. Na življenje. Nase. Morda na druge. Svet je tam in čaka. To je korak številka dve. Oblaki se razmaknejo, spet lahko misliš.

To je drugi korak.

Začni si zastavljati vprašanja: kaj je tisto, kar trenutno najbolj potrebujem? Kaj ima danes prednost? Kaj lahko počaka do jutri? Do naslednjega tedna, meseca, leta? Ze veš, kje boš preživel noč? Kaj boš počel jutri? Boš iskal delo? Reko prečkaj počasi in razmišljaj o njenem toku. Svojih misli ne usmerjaj na tisto, česar ne moreš storiti, usmeri jih na to, kar lahko. Kar je izvedljivo, zdaj in tu. Misli na to, kaj imaš in kaj s tem lahko storiš. Kaj znaš? Kdo to potrebuje? Kako boš našel delo, streho, denar? Bi se moral umiti? Oprati obleko? Rabiš hrano? Je ne delijo vsak dan v centru za brezdomce? Treba se bo pozanimati za uro, iti tja, navezati stike. Koga spoznati.

To je korak številka tri.

Nato sklenjeno še stori. Razmišljanje ne zadostuje. Pojdi, kamor si se namenil, stori, kar si si zadal. Ukrepaj in svet se ne bo odprl samo v glavi, odprl se bo v resnici.

To je korak številka štiri. Pomemben korak, velikokrat najpomembnejši.

Uči se in napreduj - vsak dan bo postal avantura zase. Če se te poloti obup, začni znova. To je peti korak, ki vodi k prvemu. Ker ... 'Kolo sreče se okreče'.

In ker reka teče.

Ker si vreden. Ker si drugačen. Ker imaš pravico. Ker veš kako.

Korak 1: »Ustavi se in dihaj.«

Korak 2: Sprosti se, najej in »pobožaj« samega sebe, pomisli na lepe stvari, prikliči pozitivna čustva.

Korak 3: Začni misliti. Postavi si vprašanja: kaj najbolj potrebuješ, kaj je ta trenutek najbolj pomembno, kaj lahko počaka? Kako boš to izpeljal? Vzem si čas.

Korak 4: Ukrepaj. Svet bo postal večji, več bo barv.

Korak 5: Uči se od vsakega dneva in vsak dan jemlji kot priložnost. Če se te poloti obup, se vrni in naredi prvi korak v drugo. V tretje. Vedno znova.

KRALJ & KRALJICA

KRALJ	KRALJICA
LASTOVKE SEM SPRAŠEVAL,	KU KU
ČE TE KAJ VIDIJO ...	KU KU
DANES TU, JUTRI TAM	KU KU
IZ ZEMLJE DO NEBA	KU KU
IZ GLAVE DO SRCA ...	KU KU
TE IŠČEJO ZAME ...	KU KU
POVIGLAVCI, SVETOVALCI,	KU KU
OČETJE, DEDI, BRATJE	KU
PRIJATELJI IN SVATJE.	KU
PA, SAJ VEŠ KJE SI DOMA,	KU
RAZSELJENKA... VEŠ KAM...	KU!!
KO TI BO HUDO,	
VEŠ KDO MISLI NATE,	
LE NE VEŠ ZAKAJ...	
...ALI PAČ... AJ-RAD	
TE IMAM, AJ-RAD!	

Janko in Tanja

Kaj: gledališki performans
Kje: Galerija Kapelica, Kersnikova 4, Ljubljana
Kdaj: 3. 7. ob 20h do 5.7.

Kaj: predavanje/videoprojekcija/Jiddu Krišnamurti
Kje: knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana
Kdaj: 5. 7. ob 18h

Kaj: ReŠetanje/ glasbena redakcija radia Študent
Kje: klub Gromka, Metelkova mesto
Kdaj: 12.7. ob 22h

Kaj: dj večer (ska in swing do jutranjih ur)
Kje: klub Gromka, Metelkova mesto
Kdaj: 13. 7. ob 22h

Kaj: Retrovizor
Kje: klub Gromka, Metelkova mesto
Kdaj: 24. 7. ob 21h

Kaj: dj Pero
Kje: klub Gromka, Metelkova mesto
Kdaj: 27. 7. ob 22h

Kaj: poletna delavnica ročnih spretnosti Naredi sam!
Kje: knjižnica Otona Župančiča (pritličje), Kersnikova 2, Ljubljana
Kdaj: 29. 8. ob 14h

Kaj: osnove flamenca
Kje: Menza pri koritu, Metelkova mesto
Kdaj: 2.7. in 9.7. ob 16.30, 5.7., 12.7., 19.7. ob 17h

Kaj: žongliranje za otroke
Kje: Menza pri koritu, Metelkova mesto
Kdaj: 10.7. do 12. 7. ob 11h

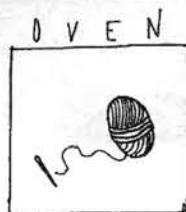
Kaj: bobnarska delavnica
Kje: Menza pri koritu, Metelkova mesto
Kdaj: 13.7. ob 11h

Kaj: oblikovanje gline
Kje: Menza pri koritu, Metelkova mesto
Kdaj: 16.7. ob 11h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! kraljiulice@gmail.com

ULIČNI HOROSKOP

napisal* Gregor B. Hann

On
Včasih je dobro, če ste malo trmasti, saj se vam bo to nekoč obrestovalo. Pri ljubezni morate paziti, da se ne boste preveč pre naglili s svojim obnašanjem. Denar: bo nekoliko boljše, le pazite, da vam ta denar ne pobegne kam drugam.

Ona
Vam se obeta nekaj lepega. Ali si predstavljate, kaj bi to lahko bilo? Odgovor na to vprašanje boste dobili čez devet mesecev. Pazite na zdravje. Denar bo pritekal počasi, ampak zanesljivo.

On
Prav ničesar se vam ni treba bati za prihodnost, le treba bo pljuniti v roke in imeli boste vse, kar si želite - le pretiravati ne smete. Tudi pri zdravju vam kaže bolje.

Ona
Za partnerja morate vestno izpolnjevati vse zakonske obveznosti, sicer bo mislil, da varčujete za drugega ljubimca. Toda le brez skrbi, vse bo še v redu, saj vi niste od včera. Denar: pri denarju pazite, da ne bo prišlo do razpoke v denarnici.

On
Kar mislite si, da vam bo šlo kot po maslu, saj se še ne zavedate, kakšne težave vas čakajo pri vašem poslu. Trezno premislite, kako boste ukrepali, najmanjša napaka vas lahko drago stane. Ko boste rešili vse te težave, se ga napijite od sreče.

Ona
Zakaj se mučite s problemi drugih ljudi, če pa imate že svojih preveč? Najprej poskrbite sami zase, potem pa za druge. Če se boste tako sekirali za druge, vas bo kmalu vzela hudič. Bodite skrbni do sebe in videli boste, da vam bo boljše. Tudi pri denarju vam kaže boljše.

On
Še zmeraj ga lomite, še zdaj se niste popravili! Le kdaj bo vaša žena dočkala ta trenutek, da vas sreča pamet? Sami vidite, da to nikamor ne pelje. Bodite malo bolj pozorni do svoje žene - čim manj po gostilnah in čim več bodite z njo, pa boste videli, da to pomaga. Denar: igrajte loto.

Ona
Ja, ja, tudi vam bi ustrezala neka dobra šola, da bi znali ceniti dobroto drugih. Ne smete biti preveč sebični in jezni na druge, če imajo več kot vi, saj jeza škoduje lepoti. Rajši se umaknite nekam na vikend in premislite: življenje je lahko tudi drugačno, če ste v prijetni družbi z nekom, ki vas ima rad. Na denar pa le pazite, da vam ne pobegne.

On
Napake, ki ste jih zagrešili v preteklosti, zdaj lepo popravljate, kar se vam bo še dokaj dobro obrestovalo. Dobili boste prijatelje, ki vam bodo stali ob strani in vam pomagali. V službi se vam obeta napredek, zato se vam bo to tudi poznalo v denarnici. Pazite na zdravje, saj ga niste zadeli na loteriji.

Ona
Tudi vi niste tako nedolžni, kot si mislite, vendar videz včasih tudi vara. Zato se morate z vašim partnerjem kar lepo pogovoriti, da ne bo česa posumil, sicer utegnete biti težave. Denarja je že zdaj malo, toda če boste pridni, ga boste imeli. Tako si bosta skupaj z zakoncem lahko kaj privoščila.

On
Ker niste poslušali nasvetov ljubljene osebe, vam gre zdaj vse narobe. To je neke vrste kazen, ki jo morate plačati. Toda kot je v navadi, se boste že nekako izvlekli iz teh težav. Na denar pazite tako kot na zdravje. Morate biti previdni.

Ona
Ali se zavedate, da ste že skoraj zamudili zadnji vlak, ki pelje v posebno stanje, ko hoteli postati mati? Ni čudno, da vam zdaj pravijo nekatere stvari, kako stara teta ste. Toda če boste malo pohitili, vam more uspeti nekaj dobrih stvari tega podviga. Tudi pri denarju bo nekoliko boljše.

Drage bralke, cenjeni bralci!

Pred letom in tremi meseci sem po nekajletnem bivanju pod mostovi v Sloveniji in Evropi dobil možnost, da bivam v sobi. Zahvaljujoč dobremu človeku. Pred dvema mesecema sem se preselil v prikolico, ki mi jo je podaril drugi dober človek. V mesto se vozim z mopedom, božično darilo tretjega. V novem domu se počutim prijetno in ... svobodno! Ni položnic, sosed mi ne nagaja in notranjost počasi urejam, kot mi je všeč. Kmalu bom napeljal tudi elektriko, saj mi je prijatelj obljubil 50 metrov odgovarjajočega kabla.

»Kaj bi še rad?« ... bi rekel nekdo črne zavisti! Res je! Nič! Vsakodnevne »drobnarije« si kupim s pomočjo socialne podpore! Nekaj mi prinesejo Kralji ulice, a prikolica stoji na tuji zemlji, ki bo nekoč (morda?) prodana. Recimo čez 10-20 let. Morda še prej! Takrat bom v osemdesetih. Težko verjamem, da bom še sposoben selitve v morebitno novo okolje.

Dom? NE, če bo le v mojih močeh! (Načelno nimam nič proti tem ustanovam, saj sem nekoč sam delal v eni le-teh!) Rad bi dočkal svoj dan v naravi. Svoboden početi tisto, za kar sem rojen.

Je kdo med vami pripravljen podariti mi približno 20 x 15 metrov zemlje v okolici Ljubljane, da bom imel SVOJ kotic na Zemlji? Kotic, kamor bi postavil prikolico, da bi lahko nemoteno pisal, izdeloval modele lažij, slikal, okopaval skromen vrtiček ...

Nujno tudi potrebujem 5 x 3 metre velik kos linoleja. Lahko je rabljen!

Vaš Kralj O Tone Prvi ...

P. S. ... z upanjem v duši!
(Naslov in telefonska sta v uredništvu Kraljev ulice: 059 022.503; fax: 059 022.504.)

Pri Kraljih se pripravljamo za glasbeno delavnico. Ker so za to seveda potrebna tudi glasbila, bomo zelo veseli, če nam kdo lahko odstopi kak star, še uporaben inštrument. Sprejemamo vse, od kastanjet do harfe. Ko bomo nared za prvi javni nastop, garantiramo VIP listo!

Šifra: »Rock'n'roll«

Želim si kombinirano ali osebno vozilo. Če mi ga je kdo pripravljen podariti, naj me pokliče na tel. št.: 051838763 Saša

ilustracije* Damjan Majkić

TEHTNICA

On
Če imate čas za razne kozlarije, mejte čas tudi za sebe in družino, sicer lahko vse vzame hudič. Nikar ne mislite, da ste vi najpametnejši - so tudi drugi ljudje tukaj. Pazite na zdravje in ne lomite ga več. Denar: za sproti ga bo, kaj več pa ne.

Ona
Ste kdaj pomislili, da s silo ne morete doseči prav nič. Zato se umirite, in videli boste, da se lahko tudi s počasno vožnjo pride daleč. Ubogajte moža, ki vam želi vse dobro, in lahko mu boste zelo hvaležni. Denar: če boste še tako pametno ravnali z denarjem, boste ostali brez njega.

ŠKORPIJON

On
Verjetno se zavedate, kam se podajate. Le glejte, da boste prenesli vse težave, ki se vam obetajo. Poslušati morate svojo boljšo polovico in videli boste, da bo še vse v redu. S klošarko se vam obeta lepa romanca.

Ona
Z vašim jezikom očitno ni nekaj v redu, saj ga kar naprej vrtite kot neka branjevka na tržnici. Očitno vam manjka družba. Sicer pa se vam obeta neka dogodivščina s skrivnostno ljubljeno osebo.

STRELEC

On
Zakaj se vam ne da dopovedati, da ta vaš način življenja ni dober? Ali ste res tako trmasti? Še zmeraj je čas, da se poboljšate, tudi vaša boljša polovica bo vesela. Ja, zdravje vam še dobro služi, toda to je včasih tudi varljivo. Na denarnem področju bo še nekaj časa veselo, potem pa bo finančni pogreb.

Ona
Že nekaj časa vam hodi po glavi neka neumost, in ne samo to: po glavi vam roji tudi neka oseba zelo prijetnega videza. Toda ta bo za nekaj časa izginila iz vaših misli. Le zakaj? Na denarnem področju se bojte težav, ki bodo prišle nenadoma. Tudi zdravje je pomembno.

KOZOROG

On
Prizadevati si morate za izboljšanje vašega življenjskega standarda. Odpovedati se morate pijači in tudi jedači, kajti ko boste napravili preizkus iz varčnosti, se kaj hitro lahko zgodi, da postanete takšni kot okostnjak. Pazite na zdravje, saj denar ni vse.

Ona
Vašemu partnerju gre vse bolj za nohte, zato vam svetujem, da mu jih majčkeno pristrizete, in videli boste, da ste napravili lepo delo: ne bo vas mogel praskati pri seksu. Denar: zadeli boste na lotu.

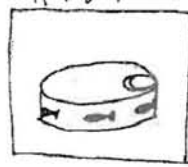
VODNAR

On
Z vašim zdravjem očitno ni nekaj v redu. Morate malo bolj skrbeti za sebe. Nekdo vas na skrivaj opazuje, vendar vi tega ne opazite. Pazite na denar.

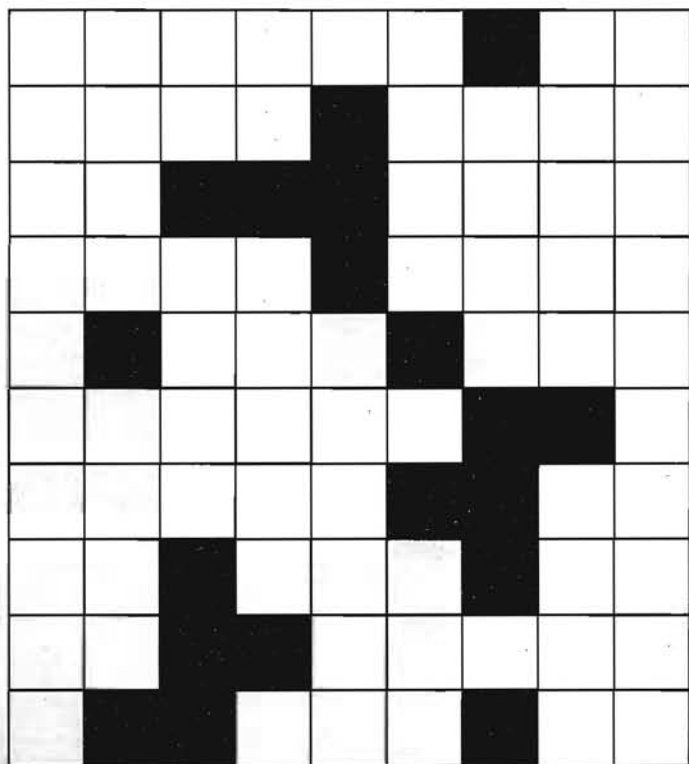
Ona
Le zakaj se sekirate za stvari, ki niso vam nič mar - pustite vse pri miru in pojdite na dopust. Z malo sreče boste doživeli lepo romanco.

RIBI

On
Vas že nekaj časa skrbi, kako bodo potekali študij in končni izpiti? Toda le brez skrbi, pomagal vam bo vaš najboljši partner. Tudi pri zdravju in denarju bo boljše.

Ona
Vaši odnosi do okolice se bodo očitno popravili, tako vas bodo zaposleni imeli radi. Zdravje se bo popravilo, medtem ko bo pri denarju zaškripalo.

Vodoravno:

1. ime avstrijskega skladatelja, avtorja znamenitih dunajskih valčkov Straussa,
2. naziv italijanskega proizvajalca težkih vozil,
3. prerok iz mormonove knjige,
4. naziv za zelo znano avstrijsko margarino,
5. del nikalnice oziroma izraz za zanikanje,
6. oči, očka, ata,
7. ime enega izmed naših kraljev ulice, ki je bil na naslovni strani našega časopisa, skupaj z Ažbetom v sedmi številki v letu 2006,
8. kmečko orodje,
9. predlog,
10. banja,
11. velika posoda za vino ali žganje,
12. priimek našega zelo dobrega alpskega smučarja Andreja,
13. prva črka besede osel,
14. zvezda v ozvezdju škorpiona,
15. osebni zaimek,
16. znak za natrij,
17. okret,
18. tikalni zaimek,
19. kratica za Športne Novice,
20. kemični element (Li),
21. prva črka abecede,
22. staro strelno orožje,
23. avtomobilska kratica za glavno mesto Bosne in Hercegovine.

Navpično:

1. ime in priimek predsednika slovenske vlade,
2. priimek slovenskega pisatelja ruskega porekla Križanovskega, partizansko ime Igor,
3. zemeljski plin,
4. kratica za češko drsalko Hanno Maškovo,
5. opečnata barva,
6. kratica za Adria Airways,
7. prikaz nečesa, kar se tudi lahko pokaže z glavo ali z očmi,
8. znak za dušik,
9. po angleško gift, po naše pa nekoliko drugače,
10. etika, morala,
11. petnajsta črka abecede,
12. domače ime za moža od krave,
13. naziv besede neznanega izvora, ki sicer uradno ne obstaja, le v naši križanki,
14. enaindvajseta črka abecede,
15. sredstvo za pometanje,
16. ime znanega glasbenika Reddinga iz USA,
17. naziv nekdanje republike v bivši SFRJ, ki je zdaj tako kot Slovenija samostojna država, na jugu Balkana, meji tudi na Srbijo in na Kosovo.

avtor križanke **Gregor B. Hann**

- »Franci, a je črna barva barva?«

- »Ja, je,« reče Franci.

- »A je bela barva barva?«, spet vpraša Janez.

- »Ja, seveda je.«

- »Potem ti povem, da sem kupil črno-belo televizijo v barvi.«

*

Zakonski par se ločuje. Dogovorijo se za premoženje.

Seveda žena dobi vse, ker jo je mož leta maltretiral.

Žena pojasnjuje, da ima tudi do otroka vse pravice:

- »Saj sem ga jaz nosila 9 mesecev, iz mojega telesa je!« Možu prekipi pa vpraša sodnika:

- »Gospod sodnik, ko vtaknem denar v avtomat za pijačo in dobim ven kokakolo, čigava je kokakola?«

Moja ali od avtomata?«

Dina

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, 1000 Ljubljana in se potegujte za zanimive nagrade: stripovski zvezek »Street s-tripnik« ali CD »Odpeti pesniki« - pesmi Daneta Zajca ali CD »Odpeti pesniki« - pesmi Srečka Kosovega ali CD Svetlana Makarovič Kako postaneš glavni - Janja Majzelj (Glasbeno društvo Kuhna)

Prvi odzivi na nagradno igro so že prispeli.

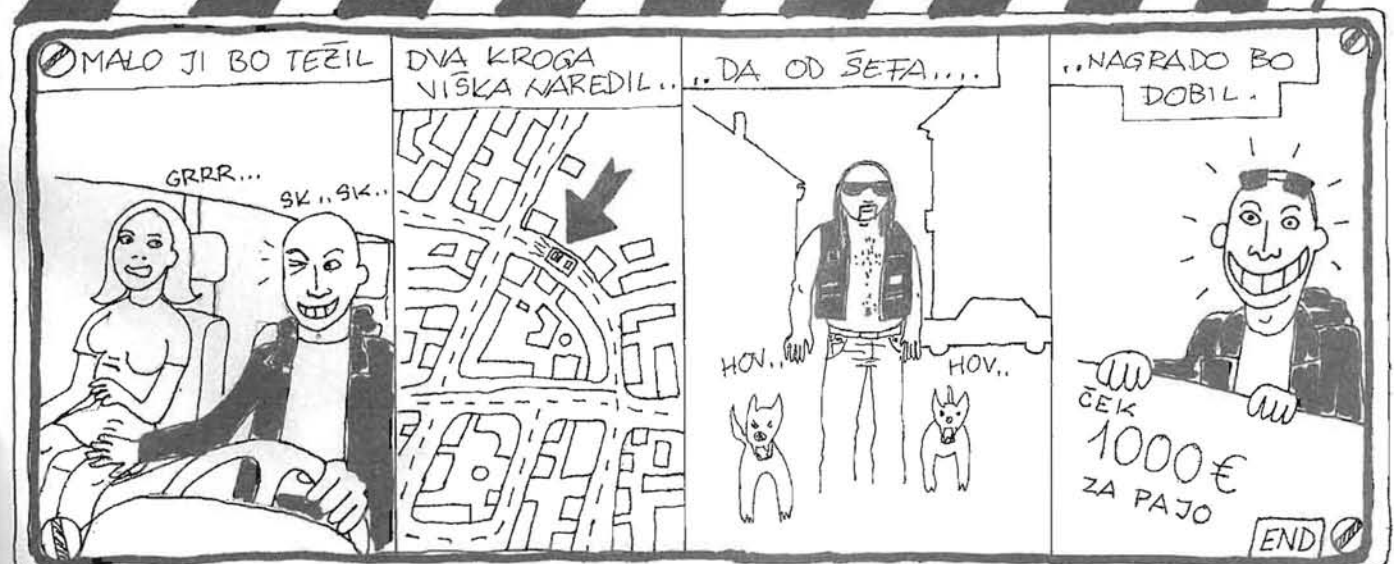
Srečna izžrebanca pravilno izpolnjenega sudokuja in magičnega lika sta **Mitja Kamplet** iz Sentjurja in **Manca Primožič** iz Križ. Nagrado prejmeta po pošti. Čestitamo!

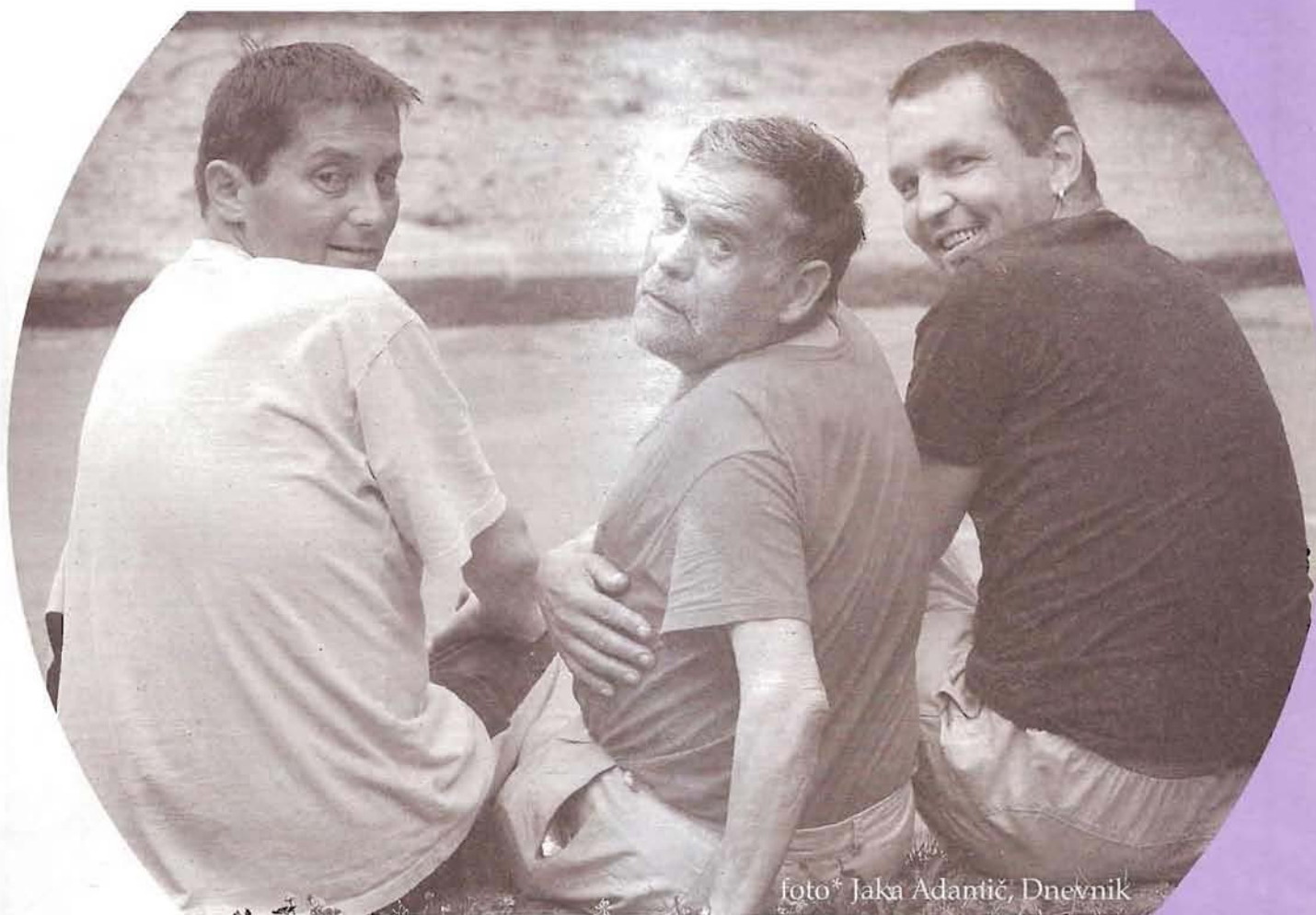
Se srečata dva žeparja in eden vpraša drugega: »Ti, kako živiš?«
In drugi mu odgovori: »Toliko kolikor vzamem, toliko pa imam.«

Gregor B. Hann

TAXIST PAJO

BY: NIK*

foto* Jaka Adantič, Dnevnik

**... malica, sestanek,
nekaj tretjega?
Nekaj četrtega
v peti dimenziji.
Nč baat,
bliz je bankomat!**

TT